

Vsem delovnim skupnostim v delovnih organizacijah družbenih služb in organih uprave

Na seji predsedstva Republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije dne 23. VIII. 1965 je bil na dnevnem redu položaj in naloge delovnih organizacij družbenih služb in delovnih skupnosti upravnih organov po gospodarski reformi; bilo je ugotovljeno:

Delovne skupnosti družbenih dejavnosti se aktivno vključujejo v splošna prizadevanja ob gospodarski reformi, čeprav so bile predpriprave na tem področju precej pomanjkljive, kar povzroča določene težave.

Delavci v družbenih službah se zavedajo, da pomeni za družbene službe gospodarska reforma nujno omejevanje izdatkov za splošno potrošnjo, tako da se gospodarstvu omogoči hitrejša stabilizacija. Na seji je bilo izrecno poudarjeno, da pri tem ne moremo biti kratkovidni. Vse družbene službe niso »režija«, ki jo je potrebno za vsako ceno zmanjšati, ne oziraje se na njihovo potrebo in prispevek v družbenem razvoju. Tu je potrebno ločiti prosveto, kulturo, šolstvo, socialno varstvo in zdravstvo od upravnih dejavnosti vseh oblik.

Prve dejavnosti so neobhodno potrebne, če naj tudi gospodarstvo v svojem razvoju napreduje. Neusklajen razvoj je povzročil, da se zmeraj zaostajajo za nujnimi družbenimi potrebami šolstvo, prosveta, kultura in socialno varstvo. Zato se funkcionalni razvoj teh dejavnosti lahko samo širi in predvsem v kakovosti izboljšuje, za kar so potrebna še večja materialna vlaganja.

Izkoriščanje notranjih rezerv v šolstvu je prav tako pomemben faktor, vendar v nobenem primeru ne sme vplivati na poslabšanje kvalitete dela. Nesmotno bi bilo iskati notranje rezerve v povečanju števila učencev v oddelkih, povečanju števila učnih ur prosvetnim delavcem nad pedagoške normative in podobno. Prav tako ne smemo brez temeljitih predhodnih analiz ukiniti in združevati administrativno-računovodskih poslov v šolah, ker bi to lahko negativno vplivalo na funkcionalno dejavnost šol.

Predsedstvo izrecno opozarja na še vedno neurejen sistem finansiranja šolstva in poudarja, da je nujno, da zvezna in republiška skupščina z zakoni uveljavita novi sistem s 1. I. 1966.

Na področju zdravstva je ugotovljeno, da so se relativno visoka sredstva, zaradi neurejene organizacije in usmeritve zdravstvenih služb, večkrat neracionalno trošila in niso dala ustreznih kvalitativnih rezultatov. Nujno je, da se tudi izven samih delovnih organizacij pripravi vse, kar bo omogočilo ustrezno organiziranje zdravstvenih služb, funkcionalno strokovno organizacijo in stalno sorenjiljanje rezultatov dejavnosti z ustreznim strokovnim nadzorom. Pospešujo naj se odgovarjajoče dopolnitve republiškega zakona o organiziranju in finansiranju zdravstvenih služb.

Bančni zavodi, zavarovalni zavodi, zavodi za socialno zavarovanje in podobni zavodi z lastnimi viri dohodkov so po reformi v relativno ugodnejšem materialnem položaju, to nujno terja od delovnih skupnosti teh zavodov, da racionalno organizirajo obseg svoje dejavnosti in le v okviru nujnih družbenih potreb, predvsem pa, da stalno izboljšujejo kvaliteto svojega dela. V cilju racionalne organizacije in ekonomičnega trošenja sredstev je treba v teh dejavnostih pričeti z integracijskimi procesi in zmanjševati nepotrebno administracijo v zavodih.

Predsedstvo ugotavlja odločno prevelik obseg upravnih dejavnosti na vseh nivojih in tudi v delovnih organizacijah. To pogosto na eni strani sam sistem in veljavni predpisi, na drugi strani pa nefunkcionalnost in zastarelost v delu uprave. Zato je nujno, da predstavniški organi, družbeno-politične organizacije in vsi drugi družbeni činitelji, kakor tudi delovne organizacije, odločno prično zmanjševati obseg upravnih nalog, odpravljajo nepotrebne »dvojne tire«, preobsežno administriranje in podobno. Pri tem je nujna organizirana iniciativa delovnih skupnosti uprave in delovnih organizacij. Delovne skupnosti v upravi morajo odločneje napredovati v organiziranju funkcionalne, strokovne uprave, izboljšanju organizacije dela in kadrovske strukture.

Gornja stališča in usmeritev je izredno pomembna pri sprejemanju rebalansov proračunov družbeno-političnih skupnosti. Nekatere komune žele administrativno — povprek zmanjšati vse proračunske postavke. Nasprotno pa je treba vložiti vsa prizadevanja, da se tako ne obnavljajo šolstvo, kultura in socialno varstvo, ampak da se potrebna sredstva za te dejavnosti zagotovijo. Negativne so tudi težnje tistih komun, ki žele ukiniti večino sredstev za medobčinsko finansiranje. Zato je tudi srednje strokovno šolstvo in druge potrebne medobčinske dejavnosti v izredno težkem materialnem položaju. Treba je odpravljati vse tendence, ki žele zmanjšati nujno potrebna sredstva na tem področju.

Predsedstvo ugotavlja, da se ob reformi še ostreje postavlja zahteva po nadaljnjem izpopolnjevanju sistema dohodka, nagrajevanja po delu in samoupravljanja v družbenih službah. Reforme ne pojmujejo kot kampa-

njo, ampak kot stalna prizadevanja, da v sistemu dohodka in samoupravljanja izboljšujemo delo družbenih služb predvsem po kvaliteti. Na tem področju si je treba prizadevati za racionalno gospodarjenje in hitrejšo odpravljanje napak.

Večji del navedenih nalog je dolgoročneга znaja in predstavlja stalen proces v družbenem razvoju, za kar so potrebna kontinuirana prizadevanja, natično in strokovno delo ter socialistična zavest delavcev-upravljalcev. Poleg tega je nujno, da vse delovne skupnosti družbenih služb takoj izvedejo vse tiste naloge v lastnih delovnih organizacijah, ki zavise izključno od njih samih. Te naloge so predvsem: racionalna organizacija dela, zmanjšanje režijskih dejavnosti in nepotrebnih materialnih stroškov, ponovna proučitev zmanjšanja investicij, zboljšanje kadrovske sestave itd.

Predsedstvo opozarja na nujnost nadaljnega urejanja medsebojnih odnosov, nagrajevanja po delu, organizaciji dela in samoupravljanja v avtonomnih predpisih delovnih organizacij, ki jih je treba stalno izpopolnjevati in dosledno izvajati.

Ob spremembah cen so se povečali življenjski stroški občanov; predsedstvo meni, da za delavce družbenih služb, ki opravljajo nujno potrebne družbene naloge, reforma ne pomeni razvrednotenja njihovega dela. Ustrezna razmerja v osebnih dohodkih v gospodarstvu in negospodarstvu, ki so bila v komunah dosežena pred gospodarsko reformo, ne smejo biti porušena. Neposredno funkcionalno odvisnost gospodarstva in negospodarstva je treba še naprej razvijati tudi v politiki osebnih dohodkov, upoštevajoč družbeno potrebo po tem delu, produktivnost in kvaliteto dela v družbenih dejavnostih samih.

Predsedstvo opozarja na različni materialni položaj posameznih dejavnosti družbenih služb, posebno šolstva, kulture, prosvete in socialnega varstva, kar se odraža tudi v nivoju osebnih dohodkov. Zmanjšanje proračunskih sredstev zato ne more prizadeti življenjskega standarda teh delavcev v primerjavi z zaposlenimi v ostalih družbenih službah in gospodarstvu. Pri tem ne bi bilo družbeno upravičeno, da delovne organizacije, katerih reforma materialno ni toliko prizadela, izkoristijo svoj položaj neodvisno od gibanj v gospodarstvu nea svojem področju.

V družbenih službah se pojavljajo višji delovne sile, ki jih zaradi značaja dela in določenega obsega nalog ne bo mogoče v celoti zaposliti v družbenih službah. Nujno je, da se ti delavci zaposlujejo v gospodarstvu in terciarnih dejavnostih. Pri tem morajo delovne organizacije voditi strokovno in humano kadrovsko politiko in pomagati delavcem pri zaposlovanju in poslovanju.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

Predsedstvo meni, da morajo sindikati svojo dejavnost in prizadevanja konkretizirati tako, da stalno analizirajo in kontrolirajo izvajanje sprejetih nalog. Se posebej so občinski odbori oziroma sveti koordinatori vseh dogajanj na področju družbenih služb v občini, skrbijo za pravočasno sprejemanje potrebnih stališč in sklepov ter njihovo realizacijo. Pri tem je potrebno bolj kot doslej izvajati kolektivno in osebno odgovornost.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga delovnih skupnosti in njihovo seznanjanje s problemi je še posebej potrebno v novih pogojih poslovanja.

V delovnih organizacijah je sindikalna podružnica s svojim vodstvom odgovorna, da daje iniciativno in smer v nadaljnjih prizadevanjih za razvoj in kvaliteto samoupravljanja, nagrajevanja po delu in neposredno seznanja in aktivira kolektiv za izvajanje nalog. Aktivnejša vloga del

Srednješolski sprejemni izpiti na celjskem območju v juniju 1965

(Nadaljevanje s 1. strani)

razloga so ocenile osnovne šole tudi okoliščine, v katerih se je učence šolal. Sprejemna komisija se je mogla tako, upoštevajoč te podatke o učencu, zavarovati pred enostranskimi sodbami, saj je mogla presoditi kandidata iz znatno širšega zornega kota kot samo z vidika golih izpitnih ocen;

č) končno so imele osnovne šole možnost, da so navedle v vprašalnem listu tudi okoliščine, v katerih je šola delala. Če so bile delovne okoliščine neke šole slabe, bi bilo namreč skrajno krivično, če bi moral učenec plačati račun za to...

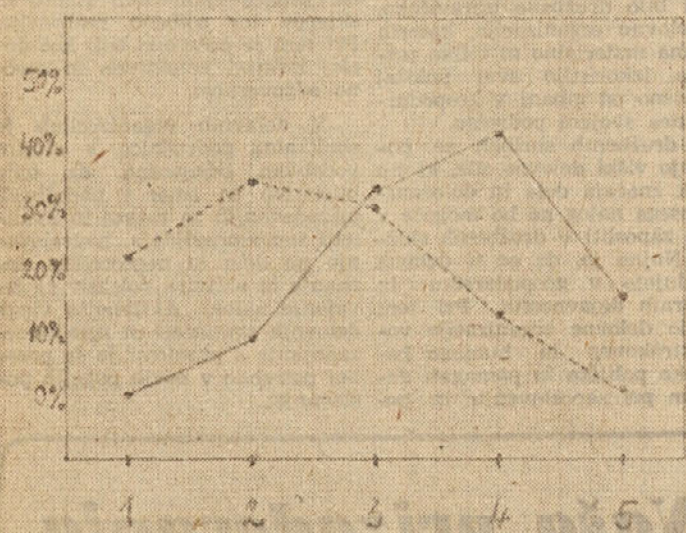
Iz vsega navedenega sledi, da

celjski zavod za prosvetno pedagoško službo ni predlagal kratkovidnega makroselektivnega posreda z enotnimi srednješolskimi izpiti, ampak je z vso možno odgovornostjo skušal najti načine, s katerimi bi se ta prognostična selekcija opravila kar najbolj objektivno tako v korist posameznika kot skupnosti.

Cepprav je bila po splošni sodbi izpitna snov prej podpovprečno kot nadpovprečno zahtevna, izpitni rezultati niso bili taki, kot bi morali biti.

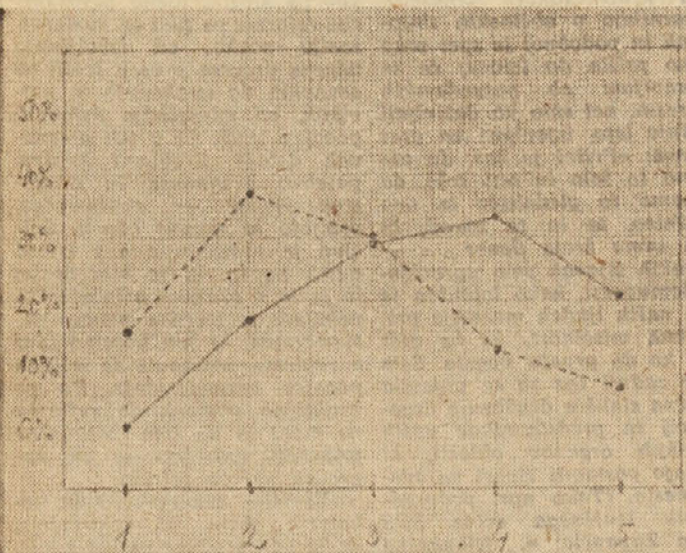
Oglejmo si primerjavo zaključnih ocen osnovnih šol in ocen pri sprejemnih izpiti.

SLOVENSKI JEZIK	1	2	3	4	5
Osnovna šola	—	9 %	33 %	42 %	16 %
Sprejemni izpit	22 %	34 %	30 %	13 %	1 %
Minus diferenca	22 %	25 %	3 %	29 %	15 %

Skladenjena črta označuje % ocen v osnovni šoli, prekinjena črta pa pri sprejemnih izpiti. Skoraj četrtina prijavljenih

TUJI JEZIKI	1	2	3	4	5
Osnovna šola	—	17 %	29 %	33 %	21 %
Sprejemni izpiti	15 %	37 %	30 %	12 %	6 %
Minus razlika	15 %	15 %	1 %	21 %	15 %

Od treh izpitnih učnih predmetov so nesorazmerja v ocenah pri tujem jeziku še najmanjša, so pa še vedno nenormalna.

MATEMATIKA	1	2	3	4	5
Osnovna šola	—	15 %	35 %	36 %	14 %
Sprejemni izpit	37 %	25 %	16 %	14 %	8 %
Minus razlika	37 %	10 %	19 %	22 %	6 %

Največje razhajanje v ocenah izpitih je torej pri matematiki, osnovnih šol in pri sprejemnih čeprav bi moralo biti prav pri

Gornja Radgona

Proračun za šolsko leto ne bo zmanjšan

Osrednja točka dnevnega reda teje obeh zborov skupščine občine Gornja Radgona je bila razprava o delu in problemih sveta za šolstvo. Iz obsežnega poročila o delu sveta za šolstvo v minulnem obdobju je razvidno, da je svet temeljito razpravljal o doseženih učnih uspehih šolskoobveznih otrok. Od 3333 učencev ali 93,33 odstotkov. Manj razveseljuje pa je podatek, da je na neko šolo dovršilo osemletko komaj 54 odstotkov učencev. Ugotovljali so, da je vzrok slabim uspehom pripisati slabim pogojem, kakor so: pouk v treh izmenah, primer na Kapeli in Negovi, preobremenjenost razrednih učencev v posameznih razredih, prevoz učencev, premalo borbe za posameznika, nerazumevanje staršev in še kaj. Nastaja vprašanje kam z otroki, ki šole niso končali, ko niti vseh otrok z dovršeno osemletko ni moč spraviti "pod streho". V zvezi s tem vprašanjem so načeli tudi problem zapostavljanja duševno prizadetih otrok, ki končajo posebno šolo. Vedno poudarjamo, da so ti otroci po končanem šolanju enakovredni, vendar ugotavljamo, da se jih do-

lovne organizacije branijo jemati v uk ali zaposliti.

Mimo borbe za zboljšanje učnega in vzgojnega procesa si svet za šolstvo že nekaj let prizadeva, kako zagotoviti sredstva za najnujnejše investicije. Letos so z naporno in revolucionarno akcijo dosegli, da so začeli graditi novo šolo na Kapeli. Letošnja sredstva bodo zadostovala, da bodo šole spravili pod streho, drugo leto pa bo verjetno že služila svojemu namenu. Tudi generalna obnova šole v Stojanovcih je bila vso pozornost. Mnogo šolskih stavb bi bilo še potrebnih obnove, posebno pomanjkljiva pa je šolska oprema. Od 74 učilnic jih je le 47 popolno opremljenih, toda finančnih sredstev za obnovo in opremo in še marsikaj drugega potrebnega ni. Za šolstvo je bilo letos planiranih 309 milijonov dinarjev ali 46 odstotkov celotnega občinskega proračuna. Prvotni občinski proračun bodo marali zmanjšati za 66 milijonov dinarjev, vendar, je poudaril predsednik skupščine, za sedaj še ni bojazni, da bi bil okrajšan oziroma zmanjšan proračun šolstva.

IKA

matematiki to "pokradaje" najmanjši, ker gre za največjakejši učni predmet.

IV.

Praviloma bi moral biti vsak dobro, prav dobro in odlično ocenjen osnovnošolski absolvent potencialno usposobljen za študij na srednji stopnji. Če pa primerjamo izpitne rezultate z ocenami osnovnih šol, ugotovimo, da te razlike zdaleč presegajo normalno mejo tolerance.

Zavod za prosvetno pedagoško službo v Celju je že v preteklem letu podrobno in dokumentirano obdelal sedanje težave prehoda na srednje šole in tudi objavil svoje ugotovitve in predloge za potrebne ukrepe v posebni ciklostrani publikaciji "PEDAGOGSKA ANALIZA PREHODA UČENCEV NA SREDNJE ŠOLE", zato ne bi ponavljali teh ugotovitev, ki so istovestno interpretacije, za take abnormalne rezultate pri srednješolskih sprejemnih izpiti. Vse te vzroke za obstoječo šolsko situacijo je najbolj koncizno izrazil brez dvoma predsednik republike Tito, ko je izjavil letos spomladi delegaciji Zveze pedagoških društev Jugoslavije: "Reforma šolstva nije dala ništa naročito, ona u stvari tek predstoji..."

Jože Sirec

Na seji sveta za socialno zaščito, ki je bila pred nedavnom pri občinski skupščini, občine Novo Sarajevo, so sprejeli sklep, da bodo odprli za prizadete otroke posebno šolo. Podobno so predlagali tudi organi v drugih občinah. V tej zvezi pa je problematično vprašanje kadrov za te šole. Tako je npr. na področju mesta Sarajeva, (ki ima več kot 220.000 prebivalcev) le šest defektologov, ki so doslej delali s temi otroki — poleg tega pa nima niti ena od vseh štirih občin svojih stipendistov — bodočih defektologov. Delstvo je, da je v sarajevskih šolah več kot osemdeset učiteljev prevzeli. Zato so predlagali ustanovitev centra za izobraževanje defektologov, v katerem bi predavali profesorji višje šole za socialne delavce in sarajevske VPS.

Občine so to zamisel sprejele in razumevanjem, pri uresničenju tega načrta pa bodo pomagale tudi družbene politične in delovne organizacije z območja mesta.

Božo Blažić

Na seji sveta za socialno zaščito, ki je bila pred nedavnom pri občinski skupščini, občine Novo Sarajevo, so sprejeli sklep, da bodo odprli za prizadete otroke posebno šolo. Podobno so predlagali tudi organi v drugih občinah. V tej zvezi pa je problematično vprašanje kadrov za te šole. Tako je npr. na področju mesta Sarajeva, (ki ima več kot 220.000 prebivalcev) le šest defektologov, ki so doslej delali s temi otroki — poleg tega pa nima niti ena od vseh štirih občin svojih stipendistov — bodočih defektologov. Delstvo je, da je v sarajevskih šolah več kot osemdeset učiteljev prevzeli. Zato so predlagali ustanovitev centra za izobraževanje defektologov, v katerem bi predavali profesorji višje šole za socialne delavce in sarajevske VPS.

Občine so to zamisel sprejele in razumevanjem, pri uresničenju tega načrta pa bodo pomagale tudi družbene politične in delovne organizacije z območja mesta.

Božo Blažić

Na seji sveta za socialno zaščito, ki je bila pred nedavnom pri občinski skupščini, občine Novo Sarajevo, so sprejeli sklep, da bodo odprli za prizadete otroke posebno šolo. Podobno so predlagali tudi organi v drugih občinah. V tej zvezi pa je problematično vprašanje kadrov za te šole. Tako je npr. na področju mesta Sarajeva, (ki ima več kot 220.000 prebivalcev) le šest defektologov, ki so doslej delali s temi otroki — poleg tega pa nima niti ena od vseh štirih občin svojih stipendistov — bodočih defektologov. Delstvo je, da je v sarajevskih šolah več kot osemdeset učiteljev prevzeli. Zato so predlagali ustanovitev centra za izobraževanje defektologov, v katerem bi predavali profesorji višje šole za socialne delavce in sarajevske VPS.

Občine so to zamisel sprejele in razumevanjem, pri uresničenju tega načrta pa bodo pomagale tudi družbene politične in delovne organizacije z območja mesta.

Božo Blažić

Bogat delovni načrt Gostinskega šolskega centra

Gostinski šolski center v Ljubljani (Poljanska 28/a) bo organiziral v novem šolskem letu (65/66) vrsto tečajev in seminarjev.

V prvo serijo tečajev za strokovno izobraževanje gostinskih delavcev bodo uvrščeni — med tečaje za poklice ozkih profilov — enomesečni tečaji za kuharske pomočnike, natakarske pomočnike in servirke. Teh tečajev se lahko udeležijo delavci, ki so že zaposleni v gostinstvu, in tisti, ki se v tej panogi šele želijo zaposliti.

Center organizira tudi tečaje za ostale poklice ozkih profilov, toda le po naročilu gostinskih in drugih delovnih organizacij in v skladu z njihovimi konkretnimi potrebami.

V skupini tečajev za strokovno izobraževanje gostinskih delavcev bodo še tečaji za poklice: ekonom, skladiščnik, kletar in obratni blagajnik, ki bodo imeli obliko strokovnega pouka s praktičnimi vajami. Tečaji bodo štirikrat tedensko v šolskih prostorih centra, udeležijo pa se jih lahko gostinski delavci (z dokončano osemletko ali temu ustrežno šolo), ki so že zaposleni v teh poklicih, nima pa še primerne strokovne izobrazbe.

V skupini tečajev za strokovno izpopolnjevanje gostinskih delavcev, ki so namenjeni tistim delavcem gostinskih in sorodnih delovnih organizacij, ki že nekoč ti bodo imeli obliko strokovnih

predavanj, praktičnih demonstracij, strokovnih ekskurzij in ogledov (v Ljubljani, Novem mestu in na Bledu).

Gostinski delavcem, ki skrbijo v gostinskih gospodarskih organizacijah za strokovno izobrazbo ostalih članov delovnega kolektiva, pa bodo namenjeni seminarji za instruktore pri izobraževanju na delovnem mestu. Tovrstni seminarji bodo trajali dva do tri dni, obsegali pa bodo strokovna predavanja in praktične demonstracije.

STROKOVNO ŠOLANJE

V gostinski šoli (za kuharje in natakarje) se lahko šolajo učenci redno — medtem ko organizira šola za odrasle, že zaposlene delavce pouk splošno izobraževalnih in strokovnih predmetov ter dopolnjevanje praktičnega znanja, ki so si ga pridobili na delovnem mestu. Šolanje traja tri leta, in sicer za učence, ki jim nudi šola celotno poklicno izobrazbo; učni program pa zajema poleg splošnoizobraževalnih in strokovnih predmetov še praktični pouk in delovno prakso.

Šola organizira tudi pouk splošnoizobraževalnih in strokovnih predmetov ter dopolnjevanje praktičnega znanja, pridobljenega na delovnem mestu. Vpišejo se lahko delavci, ki so že zaposleni v gostinskih in sorodnih delovnih organizacijah, ki so stari najmanj 18 let in so uspešno opravili preizkušnjo znanja iz slovenščine in računstva v obsegu snovi osemletne šole.

V hotelski šoli, ki je namenjena za izobraževanje gostinskih tehnikov, traja redno šolanje s seminarji in praktičnimi vajami dve leti.

Ob vsem tem ima gostinski

šolski center v delovnem programu še nekatere druge oblike strokovnega izobraževanja. Tako organizira med drugim strokovno prakso na delovnem mestu (v šolskih obratih centra) za delavce iz gostinskih in drugih ustreznih delovnih organizacij ter občasna posvetovanja s demonstracijami in samostojna posvetovanja o važnejših strokovnih zadevah.

Pedagogija 1—2

Prva, dvojna številka Pedagogije, časopisa zveze pedagoških društev Jugoslavije (III. letnik), je posvečena kongresu jugoslovanskih pedagoških, ki je bil letosnjega 18. in 19. in 20. januarja v Zagrebu pod pokroviteljstvom zveznega sekretarja za prosveto in kulturo Janeza Vipotnika. V tem zvezku časopisa sta objavljena osrednja referata s kongresa, ki govorita o dveh osnovnih problemih. Prvi je referat dr. Dragutina Frankovića o vzgoji socialistične osebnosti v naši družbi, drugi — čigar avtor je dr. Vladimir Mužić — pa govori o nadaljnjem razvoju znanstveno raziskovalnih ustanov in kadrov v pedagogiki. Ob vsakem od referatov je več koreferatov in ob koncu le-teh zanimiva poročila. Referata, koreferati, poročila in odlomki iz razprave, to je vsebina te številke Pedagogije.

Glede na pomembnost kongresa in aktualnost tem, ki so jih obravnavali ob tej priložnosti, pomembne zaključke in sklepe, je sklenil uredniški odbor Pedagogije, da objavi celotno gradivo v časopisu in tako podrobno seznaniti z obravnavanimi problemi tudi širši krog pedagoških delavcev.

LEOPOLD PALJK

Sredi avgusta smo sprejeli na Zale pokojnega tovarisa Leopolda Paljka. Rojen je bil 1892 v Velikih Zabljah na Vipavskem. Učiteljstvo je obiskoval dve leti v Kopru in dve leti v Vipavskem Križu. Pred prvo svetovno vojno je bil štiri leta v Gorici, kjer je maturiral leta 1911. Njegovo prvo službeno mesto je bilo točno vojno je obiskoval v Ljubljani tečaje za pouk risanja na obrtnih šolah. Med vojno je bil štiri leta v avstroogrske armadi; po sklepu premirja se je vrnil na prejšnje svoje službeno mesto. Leta 1920 je nastopil nadučiteljsko mesto v Lokavcu pri Ajdovščini, kjer je poučeval, dokler ga niso pregnali fašisti ob koncu leta 1928; odšel je v Jugoslavijo in služboval nekaj mesecev na Barju pri Ljubljani ter nato eno leto v Lokavcu pri Krškem, od koder je prišel nazaj v Ljubljano na osnovno šolo na Grabnu. V Ljubljani je služboval do svoje upokojitve leta 1948. Po upokojitvi pa je delal honorarno še skoraj pol stoletja desetletje kot vodja in učitelj na vajeniški šoli ter pozneje na dopolni šoli.

Po naravi nadarjen je bil z vztrajnim študijem in zglede pridnostjo dosegel poglobljeno znanje in veliko razgledanost. Široko psihološko in pedagoško znanje mu je omogočilo, da je kot dober mentor žel pri pouku in vzgoji lepe uspehe, saj je znal svoje duševno bogastvo in življenjsko izkustvo podajati učencem tako živo in neposredno, da so sledili vsaki njegovi besedi. Pokojnika moramo priznati, da je bil močan, borbeno pedagoška osebnost, ki je oblikovala nov rod ne samo z besedo pri pouku v šoli, temveč z vsem svojim delom in vedenjem. Njegovi težnji po udeleževanju ni bilo dovolj delo v šoli.

Tedaj se je takoj povezal z OF in sodeloval pri pripravi za oboroženo vstajo. Julija l. 1941 je hotel oditi k partizanom, a ga je Glavni štab partizanskih odredov za Slovenijo zadržal v Ljubljani. Marca l. 1942 so ga Italijani odpeljali v internacijo v Gonars in nato v Črnuče. Nuovo pri Padovi. Tudi tu je aktivno delal za narodnoosvobodilno gibanje vse do kapitulacije Italije. Nemci so ga tedaj pripeljali v Ljubljano in ga zaprli v šoli na Viču, odkoder pa je zbežal in se zopet povezal z OF. 13. septembra 1944 je vstopil v NOV in ostal v njej do osvoboditve. V JLA je ostal vse do l. 1949. Za njegovo delo in zaslug v NOV in JLA ga je prejel ljudske skupščine FLRJ l. 1946 odlikoval z redom III. stopnje za zasluge za narod.

L. 1949 je bil Stane Pišljak imenovan za prosvetnega inspektora pri Komisiji za fizikulturo LRS. Nato je dve leti poučeval predvzgojstvo na gozdarski srednji šoli l. 1954 je bil imenovan za prosvetnega inspektora pri mestnem ljudskem odboru Ljubljana. l. 1955 pa za prosvetnega inspektora v tajništvo za šolsko in izvenšolsko izobraževanje pri okrajnem ljudskem odboru Ljubljana. Tu je ostal do l. 1959.

V letih 1950 do 1959 se je Stane Pišljak posvetil organizaciji pouka, predvzgojstvo v Ljubljani in nato v vsem ljubljanskem okraju. Za njegova uspešna in požrtvovalna delovanja mu je predsednik republike FLRJ podelil l. 1953 medaljo za vojaške zasluge, l. 1958 pa še odlikovanje III. stopnje za vojaške zasluge.

Udeleževal se je tudi kot strokovni pisec na področju vojaške alpinistike in orientacijskega športa ter izdal 1956 knjigo "Orientacijski šport". L. 1959 je bil Stane Pišljak imenovan za pomočnika direktorja na Ekonomski srednji šoli v Ljubljani, kjer je ostal do smrti. Svoje delo je opravljal z veliko vnemo in duhom odgovornosti. Pravi zaradi njegove delavnosti, skromnosti in iskrenosti tovaristva ga je voljuba mladina in učiteljska zbor.

Zahrbtna bolezen ga je strla 29. v 59. letu starosti. Z njegovo smrtjo je izgubila Ekonomsko srednja šola v Ljubljani nesebičnega tovarisa, vestnega in skrajno delavnega člana, čigar izguba bo čutila še doli čas.

Pavle Urnkar

Jesonice

Delo ZPPS v preteklem šolskem letu

Zavod za prosvetno pedagoško službo na Jesenicah je v minulem letu opravljal naloge ki sta jih potrdila sveta za šolstvo jeseniške in radovljanske občine. Delovno območje zavoda je obsegalo gimnazijo, 12 osnovnih šol, dve posebni in dve glasbeni šoli, sedem strokovnih šol, devet vzgojno varstvenih ustanov in tri inter-

nate. Delovni program so izvajali štirje stalni strokovni sodelavci, enajst sodelavcev pa je bilo zunanjih. V delovnem načrtu so bili problemi in naloge, ki so najpomembnejše v vsakodnevnem učno-vzgojni praksi. Delavci zavoda so sodelovali poleg tega še pri številnih organizacijskih, kadrovskih, finančnih, materialnih in splošno družbenih nalogah. Vse ustanove, ki sodijo v pristojnost zavoda, so bile povprečno dvakrat splošno informativno pregledane. Razrednih svetovanj v osnovnih šolah so imeli povprečno 1,2 na oddelek, za predmetna svetovanja pa so imeli 122 hospitacijskih ur. Na vseh šolah so opravili 353 svetovanj. Za strokovno izpopolnjevanje učnega kadra so imeli 17 strokovnih aktivov, ki so organizirali več sestankov, večernih in večdnevni seminarjev, ki se jih je udeležilo 569 učiteljev. Prav tako so pripravili tudi pet enodnevnih ekskurzij, enomesečni tečaj angleščine v Riminiju, trinajstredni mednarodni seminar za tuje jezike na dunajski univerzi ter enajstredni seminar za angleščino v Londonu.

Poleg tega je posvetil zavod mnogo časa študijsko proučevalni dejavnosti, raznim analizam in strokovnemu izpopolnjevanju učnega kadra. Čeprav je delal za vod štiri mesece brez dveh stalnih strokovnih sodelavcev, je bil program po obsegu realiziran 120-odstotno. Branko Blenkuš

OBVESTILO

V uredništvu in k Republiškem odboru Sindikata družbenih služb pošiljajo prosvetni delavci in šole vedno več vprašanj v zvezi z uporabo določil temeljnega Zakona o delovnih razmerjih v šolstvu.

Pri Republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije je v sodelovanju z Republiškim odborom Sindikata družbenih služb in Sekretariatom za kulturo in prosveto osnovana skupina, ki bo sproti spremljala problematiko delovnih razmerij v šolstvu in kulturi, iskala rešitve problemov in posredovala stališča in tolačenja. Na osnovi zbranih in obdelanih gradiv bo ista skupina še pred koncem letošnjega leta izdelala tezo za sestavo pravilnika o delovnih razmerjih za šole.

Prosimo šole in posameznike, da nas še vnaprej seznanjajo s problemi in težavami zato, da bodo teze čim bolj popolne in delo čim hitreje in uspešneje.

PROGRAM RADIJSKE ŠOLE ZA

LETO 1965/66

Z novim šolskim letom začenja svojo novo sezono, že devetnajsto po vrsti, tudi radijska šola pri RTV Ljubljana.

Kakor doslej, bo njeno delo potekalo po treh tiniticah, se pravi — psihofizičnemu razvoju otroka prilagojeno: za nižjo, srednjo in višjo stopnjo, tako da obsega nižja stopnja prve tri razrede, srednja četrte in pete razrede, višja pa šeste, sedme in osme razrede obvezne osemletne šole.

Kakor doslej, se želi radijska šola vključiti kot pomožno sredstvo v učnovzgojni proces, in sicer kot ilustracija, poglobitev ali razširitev določene šolske tematike.

Kakor doslej, bo tedensko na programu za posamezno stopnjo po ena oddaja (s ponovitvijo), ker razmere, v katerih RS dela, še ne dovoljujejo, da bi se število oddaj pomnožilo.

Uredništvo je sestavilo program oddaj za vsa leta in pri izbiri tematike ter časovni razporeditvi upoštevalo zahteve šolskega učnega načrta. Ker pa je število oddaj v primerjavi z obsežnostjo snovi, predpisane po šolskem učnem načrtu, pičlo, (že glede na vsak posamezni razred in na stopnjo, ki obsega dva do tri razrede, pa še posebej), si je uredništvo prizadevalo, da izbere tista snovna jedra, ki se dajo dobro oblikovati za zgolj slušno dojetje, ki bodo bogatila šolarjevo splošno znanje in njegovo razgledanost in bodo razvijala in bogatila njegove moralne kakovosti.

Tako pripravljen okvirni program so na posebnem sestanku skupno z uredniki pregledali in predebatirali zastopniki pedagogov — praktikov in pedagoških služb ter ga z majhnimi popravki odobrili in sprejeli.

Program za prvo polletje priobčujemo, da seznanimo z njimi pedagoge že vnaprej (morebitne spremembe, ki bi nastale iz objektivnih vzrokov, naj nam, prosimo, oprostite). S tem jim dajemo možnost, da ga bodisi v celoti vključijo v svoj delovni načrt bodisi izberejo samo tiste oddaje, za katere sodijo, da bodo uspešno dopolnile njihovo šolsko delo.

MLADINSKA RADIJSKA IGRA

(vsako nedeljo ob 8.05)

- 5. sept. — Mirčo Šušmel: **REZERVIRANO ZA BABICE** (prva izvedba)
- 12. sept. — Friedrich Feld: **NEPOTRPEŽLJIVI IBRAHIM** (ponovitve)
- 19. sept. — Svetislav Ruškuc: **KRAVA V STOLPNICI** (prva izvedba)
- 26. sept. — Miro Jevtović: **KJE JE ROBOT** (ponovitve)
- 3. okt. — Smiljan Rozman: **MOST** (ponovitve)
- 10. okt. — Milivoj Matošec: **IN BIL JE PES** (prva izvedba)
- 17. okt. — France Bevk: **DEČEK S PIŠČALKO** (ponovitve)

Nižja stopnja:

- 10. in 11. septembra: **GOLI PALEC**
- 17. in 18. septembra: **URA Z VOZIČKOM**
- 24. in 25. septembra: **GLASBENA ODDAJA**
- 1. in 2. oktobra: **UGANITE IN POVEJTE**
- 8. in 9. oktobra: **PRAVLJICA O MARJETICI**
- 15. in 16. oktobra: **O LISTU, KI NI HOTEL ODPASTI**

Radijska šola želi biti sredstvo, ki pomaga učitelju pouk poživiti, dopolniti ali poglobiti; delavci ob radijski šoli zasledujejo torej iste učno—vzgojne cilje kakor pedagogi v razredih, zato redakcija prosi za sodelovanje, ki naj se kaže zlasti v konstruktivni kritiki oddaj, tako po tematiki, kot po metodični in izvedbeni plati.

Radijska šola bo na sporedu: srednja stopnja: v torek ob 8.55 vsrdo ob 14.05

višja stopnja: v torek ob 14.05 v četrtek ob 8.55

nižja stopnja: v petek ob 14.05 v soboto ob 8.55

RADIJSKA ŠOLA ZA NIŽJO STOPNJO

I. polletje

- 10. in 11. IX.: **GOLI PALEC** — (Vrednost tovarštva)
- 17. in 18. IX.: **URA Z VOZIČKOM** (Smotrna razdelitev časa)
- 24. in 25. IX.: **GLASBENA ODDAJA**
- 1. in 2. X.: **UGANITE IN POVEJTE** (Sodelovanje razreda na temo: jesen)
- 8. in 9. X.: **IZ LEPE KNJIGE: PRAVLJICA O MARJETICI**
- 15. in 16. X.: **O LISTU, KI NI HOTEL ODPASTI** (Jesenska narava)
- 22. in 23. X.: **DA BO ZEMLJA RODILA** (Razvoj v obdelovanju zemlje do danes)
- 29. in 30. X.: **OB DNEVU MRTVIH** (Primerna zgodba iz NOB)
- 5. in 6. XI.: **IZ LEPE KNJIGE: JU — JU** (Priredba Kuprinove pripovedke o muci)
- 12. in 13. XI.: **GLASBENA ODDAJA**
- 19. in 20. XI.: **ZA TOPLO PEČ** (Po čigavi zaslugi in delu se gremo)
- 26. in 27. XI.: **PREHOD ČEZ REKO** (Zgodba iz NOB ob 29. XI.)
- 3. in 4. XII.: **NAŠA SLIKANICA**
- 10. in 11. XII.: **KO PADE NA ZEMLJO TIHA NOČ** (Govori o ljudeh, ki opravljajo svoje delo ponoči) ali: **S POŠTARJEM OD VRAT DO VRAT** (Oddaja s sodelovanjem poslušalcev)
- 17. in 18. XII.: **DARILO** (Pravilni in poštteni odnosi med ljudmi)
- 24. in 25. XI.: **GLASBENA ODDAJA**
- 31. in 1. I. — oddaja odpade
- 7. in 8. I.: **ŠTIRJE LETNI ČASI**
- 14. in 15. I.: **KAKO JE PRAV** (Jezikovna oddaja) ali: **SNEŽNA ODEJA**

Srednja stopnja:

- 7. in 8. septembra: **ŠOPEK SVEŽIH ROŽ**
- 14. in 15. septembra: **MOJA POT IZ ŠOLE**
- 21. in 22. septembra: **NOVA KNJIGA GRE V SVET**
- 28. in 29. septembra: **LIZIKE ZA VSE**
- 5. in 6. oktobra: **ŽIVALI NA PREŽI**
- 12. in 13. oktobra: **RAZGLEDNICE IZ DALJNJIH MEST**

RADIJSKA ŠOLA ZA SREDNJO STOPNJO

I. polletje

- 7. in 8. IX.: **ŠOPEK SVEŽIH ROŽ**
- 14. in 15. IX.: **MOJA POT IZ ŠOLE**
- 21. in 22. IX.: **NOVA KNJIGA GRE V SVET**
- 28. in 29. IX.: **LIZIKE ZA VSE** (Oddaja predstavi mladinsko pisateljico Branko Jurca)
- 5. in 6. X.: **ŽIVALI NA PREŽI**
- 12. in 13. X.: **RAZGLEDNICE IZ DALJNJIH MEST** (Slike o življenju otrok po svetu)
- 26. in 27. X.: **GLASBENA ODDAJA**
- 2. in 3. XI.: **MESTO OB DRAVI** (Maribor nekoč in danes)
- 9. in 10. XI.: **ELEKTRIKA PRED SODIŠČEM** (Osnovno znanje o elektriki)
- 16. in 17. XI.: **ANDERSEN IN NJEGOVE PRAVLJICE** (Pogovor o tem velikem pravljicarju)
- 23. in 24. XI.: **ZGODBE IZ MUZEJA NOB**
- 6. in 7. XII.: **HIGIENA**
- 13. in 14. XII.: **LJUDSKA PRAVLJICA**
- 20. in 21. XII.: **SREDNJEVEŠKO MESTO**
- 4. in 5. I.: **CAR SALTAN** (Ruska pravljica kot prijeten uvod v novo leto)
- 11. in 12. I.: **KAKO SO IZUMRLE ŽIVALI**
- 18. in 19. I.: **ILUSTRATOR MLADINSKE KNJIGE**

RADIJSKA ŠOLA ZA VIŠJO STOPNJO

I. Polletje

- 7. in 9. IX.: **PRAVLJICA ZA ALEŠA** (Radijska priredba iz povesti J. Kozaka »Aleš«)
- 14. in 16. IX.: **TUNIZIJA**
- 21. in 23. IX.: **VČASIH BOBNI, DANES TELEVIZIJA** (Pot modernih obveščevalnih sredstev)
- 28. in 30. IX.: **SREDI NOČI IN LEDU** (Nansenova odprava na severni tečaj)
- 5. in 7. X.: **ZIVLJENJE CELO SPRT, NESTALEN...** (O življenju in delu pesnika Murna—Aleksandrova)
- 12. in 14. X.: **POTOVANJE V DEZELO ŠPORTA IN TISOČERIH JEZER** (Finska)
- 19. in 21. X.: **IMELI SMO LJUDI** (Ob 21. oktobru spomin kragujevskim žrtvam)

Višja stopnja:

- 7. in 9. septembra: **PRAVLJICA ZA ALEŠA**
- 14. in 16. septembra: **TUNIZIJA**
- 21. in 23. septembra: **VČASIH BOBNI, DANES TELEVIZIJA**
- 28. in 30. septembra: **SREDI NOČI IN LEDU**
- 5. in 7. oktobra: **ZIVLJENJE CELO SPRT, NESTALEN**
- 12. in 14. oktobra: **POTOVANJE V DEZELO ŠPORTA IN TISOČERIH JEZER**

26. in 28. X.: **PESNIK BOŽANSKE KOMEDIJE** (Ob 600 letnici Danteja Alighierija)

2. in 4. XI.: **POVEDI MRAČNI ME GROBAR...** (Življenje in delo Dragotina Ketteja)

9. in 10. XI.: **V DŽUNGLEH NOVE GVINEJE**

16. in 18. XI.: **KRISTOF KOLUMB**

23. in 24. XI.: **NARODNA PESEM** (Glasbena oddaja o nastanku, razvoju, pomenu narodne pesmi) ali **OZN O PREBIVALSTVU SVETA**

6. in 8. XII.: **DOMOVINA, GLEJ, UMETNIK!** (Življenje in delo Ivana Cankarja)

13. in 15. XII.: **NIZOZEMSKA ali: VESELA TEMATIKA**

20. in 22. XII.: **VASCO DE GAMA** (Druga oddaja o odkriteljih)

26. in 28. XII.: **O LAHKI GLASBI** (Glasbena oddaja)

4. in 6. I.: **ZABAVNA NOVOLETNA ODDAJA ali ALKIMISTI** (Od srednjeveških alkimistov in neuspelih poskusov pri pridobivanju zlata do sodobnih uspehov na tem področju)

11. in 13. I.: **TI KONDOR TI SONCU BRAT...** (O življenju in delu Otona Zupančiča)

18. in 20. I.: **KAKO STARA JE NAŠA ZEMLJA** (Odgovor na naslovno vprašanje)

Srednja stopnja:

7. septembra ob 8.55
8. septembra ob 14.05

ŠOPEK SVEŽIH ROŽ

Za naše prvo srečanje v novem šolskem letu smo vam pripravili prijetno uro, v kateri boste slišali pesmi pesnikov iz najrazličnejših dežel (iz Španije, Anglije, Italije, Nemčije, Čehoslovaške, Sovjetske zveze in naše domače od Ljubljane do Beograda). Vse skupaj je povezano v prijetnem pripovedovanju kakor šopek svežih rož.

Mlad zajec iz ene izmed pesmi je mislil drugače. Ni imel preveč v čislj šopkov rož:

Mlad zajec bi kupil nevesti cvetja, pa misli in misli in si govori: »Saj cvetje je drago, bom kupil solato;

solata veliko lepše diši.«
Je kupil in šel, potem se je usedel in celo glavo solate pojedel.

Želim vam torej prijetno poslušanje. Oddajo sta nam pripravila Miro Košut in Niko Grafenauer.

Višja stopnja:

7. septembra ob 14.05
9. septembra ob 8.55

PRAVLJICA ZA ALEŠA

Za uvodno oddajo radijske šole za višjo stopnjo smo izbrali priredbo pravljice in povesti Juša Kozaka Aleša. Pravzaprav je naša oddaja nekakšna dramatizacija enega izmed poglavij omenjene povesti, in sicer tistega o Aleševi bolezn. Tako spoznamo Aleša, njegovo mamo, očeta in sosedovo Agajo, vendar to le mimogrede, v okviru, zavoljo pravljice same, sodobne pravljice o treh bratih, ki jo oče pove Alešu.

Oddaja je za višjo stopnjo lahka, pač zato da ne bi bil prehod od brezskrbnih počitniških dni na pouk preveč sunkovit, upamo pa, da je prijeten uvod v vrsto težjih, ki bodo sledile. Otroke je treba nanjo opozoriti, da ne bodo presenečeni (in užaljeni), ker smo jim pripravili pravljico. Če bodo pozorno poslušali in se zamislili nad njenim koncem, bodo lahko ugotovili, da to res ni ena tistih pravljic za najmlajše, pač pa da je resnično namenjena prav njim — in morebiti tudi tistim starejšim od njih.

Naprošamo vse pedagoge, da nam ob tej oddaji kakor tudi o drugih, pišejo svoje mnenje in morebitne pripombe na naslov: RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, Ljubljana, s pripisom »za radijsko šolo«. Uredništvo bo vse prispevke honoriralo.

Nižja stopnja:

Sreduja stopnja:

14. septembra ob 8.55
15. septembra ob 14.05

MOJA POT IZ ŠOLE

Nihče ne more trditi, da o prometu ne mislimo in ne govorimo veliko, zares veliko. V časopisih vsak dan prebiramo o prometnih nesrečah in o ureditvi prometa, o tem pripoveduje vsak dan posebna enourna radijska oddaja, o tem snemajo filme.

Veseli smo se nenehnega naraščanja cestnega prometa. Kar vzklikamo od začudenja vselej, kadar vidimo posnetek, kakšne prometne velemestne ulice, in marsikdaj nam uide vzdih: »Le kdaj bo tudi pri nas tako?« Res smo še daleč za prenekatero razvito evropsko ali ameriško deželo, kjer ima avtomobil že vsak četrta ali peti prebivalec, a tudi pri nas v Sloveniji ima motorno vozilo že vsak petindvajseti. Pa še beremo: tovarna avtomobilov v Mariboru bo izdelala letos 4200 težkih vozil, tovarna osebnih avtomobilov v Kragujevcu blizu 30.000 avtomobilov; v promet pa sodijo tudi motorna kolesa, mopedi, pa ne navsezadnje še navadna kolesa, saj bi jim delali krivico, ko bi nanje kar pozabili — a kolo ima vendar v Sloveniji že skorajda vsak odrasel človek.

Naraščajoči promet prizadeva skrbti vsem, še posebno pa tistim, ki so dolžni skrbeti za normalno življenje mesta, urbanistom, prometnim strokovnjakom, prometnim milicnikom in tudi vzgojiteljem.

10. septembra ob 14.05
11. septembra ob 8.55

GOLI PALEC

»September je tu in šolski zvonec kliče šolarje spet v šolo.« Tako se začne oddaja, ki smo jo namenili za uvod v novo sezono. Zvonec kliče šolarje spet v šolo, da bodo sedli drug kraj drugega v šolski klopi, da se bodo kolektivno lotili dela — vsak zase in hkrati za kolektiv, da bodo tovariši med sabo, da si bodo prijatelji za vse leto, za več let, morda za vse življenje. Taka je želja, tak je namen vzgoje; zato smo tudi mi šolarjem pripravili za popotnico v novo leto oddajo o tovarštvu. Prav nam je prišla zgodba o Golem palcu, ki nam jo je poslal beograjski književnik Aleksander Popović.

Otroci so tisto jutro prvič spet zbrani na šolskem dvorišču. Glasno in vseprek hite pripovedovati zgodbe in nezgode iz počitnic. Le mala Nanika stoji sama ob dvoriščnem zidu. Nova je v tej šoli, zato nikogar ne pozna. Skušala se smehljati, da bi jo deklice opazile, a nekatere jo samo premerijo od glave do pete, potem staknejo glave, se zahihitajo in zbeže.

Na lepem pa se zgrne okrog nje kopica otrok, vpijejo »Goli palec! Goli palec!«, drzijo in jo zasmejujejo, potem se spet prav tako na lepem razbeže.

Nanika je pretresena... »Kaj so to vpijali?« ... Pogleda po sebi in vidi, da ji palec na nogi kuka iz nogavice. To torej! Jezna je! Ko bi imela šivanko in nit, bi brž spravila nemarni palec kamor spada.

Ze hoče steči domov, ko stoji spet pred njo eden izmed fantov. Ni videti zloben, a deklica je vendarle

vsa na preži in nasršena. In ko fant uvidi, da ji ne more blizu, ji zaluča tudi on v obraz: »Goli palec!« Nanika plane nađenj z vso silo svojih drobnih pesti, potem zbeži, fant pa za njo. Ko jo dohiti, ji pove, da je s svojim obnašanjem sama azzvala žalitev, da bi jo zdaj tudi on lahko pretepel, ker je močnejši od nje, a kot fant ne bo pretepal deklice.

Nanika tistega dne ni šla v šolo. Doma je malone ves dan pre jokala. Ko pa je naslednjega dne v šoli mama poizvedovala, kaj se je bilo hčerki zgodilo, ni zvedela ničesar. Tudi učitelj ni ničesar zvedel, ko je povprašal učence. Pač pa hodi Nanika poslej redno v šolo in ima veliko dobrih sošolcev in prijateljev. Tiste zgodbe okoli golega palca pa ne vzame nihče nikoli več v misli.

Višja stopnja:

Po vsem tem najbrž zaskrbljeno opozorilo mamice razposajenemu šolarju, ko se odpravlja v šolo, namreč njen: »Pazi na cesti!« ni niti najmanj konvencionalna fraza.

V gruči se pripodimo skozi šolska vrata naravnost na cesto, suvamo

Nižja stopnja:

URA Z VOZIČKOM

Tudi druga oddaja RS, namenjena šolarjem elementarnih razredov; ima vzgojni cilj; da ne gre kar tja v dan zapravljeni časa, da je moč z dobro voljo marsikaj postoriti, da je prav in v redu pomagati bodisi doma bodisi komurkoli, ki je pomoči potreben; vsega tega pa oddaja ne pripoveduje in ne uči s strogo dvignjenim prstom, marveč je te — včasih manj prijetne, a potrebne nauke — avtorica zavila v štorijo, da se bodo malim šolarjem kar tako mimogrede vsedli v uho in — upamo — tudi v zavest.

Štorija se suče okrog Blažeta, fantiča, ki pojde že v šolo, a je tak zaspanec, da se zjutraj odpočiva od spanja, opoldne od kosila, zvečer gre pa tako spat. Doma so skušali na vse mogoče načine Blažeta »zbuditi« in ga tako vpreči v kakšno delo, a vsak poskus je sproti spodletel. Fantovo »bolezen« so poznali tudi otroci in radi so se seveda ponorčevali iz njegove počasnosti in zaspanosti. Tako so mu nekoč ponagajali z zbadljivko: »Blaže, Blaže gre počasi, ker s podplati ceste maže; pravi, da se bo svetila, a se laže, laže Blaže.« Fanta ni zlepa kaj spravilo v slabo voljo, ne mamina jeza in ne njena žalost; posmeh pa ga je hudo pri-

Višja stopnja:

VČASIH BORN, DANES TELEVIZIJA

Oddaja o zgodovinskem razvoju telekomunikacijskih sredstev — napisal jo je sodelavec inštituta Jožef Stefan ing. Jože Dolničar — se začne z anekdoto o humoristu Branislavu Nušiću. Na vprašanje, kaj je brzojav, je baje odgovoril: »Predstavljajte si mačka, ki ima rep v Nišu, glavo pa v Beogradu. Potegneta ga za rep v Nišu, pa bo v Beogradu zacvilil.« In radio? »Isto, samo brez mačka.«

Razlaga je vsekakor bistra in duhovita, hkrati pa v začetku naše

14. septembra ob 14.05
16. septembra ob 8.55

TUNIZIJA

Oddajo o Tuniziji je napisal novinar Rajko Ranfl. Svočas se je mudil v tej deželi kot reporter naše televizije. Prijetno lahkotno nas popelje s svojo Caravello onstran Sredozemskega morja, v samo glavno mesto Tunis. Med opisovanjem mestnih značilnosti naleti na domačega človeka — kje vse ne najdeš Slovenca! Inženirja nekega našega podjetja, ki dela v Tuniziji.

Iz njunega dvogovora zvemo marsikaj zanimivega o tej deželi. Seveda mu inženir razkaže tudi staro in

drug drugega s pločnika, se objestno podimo prek cestišča tik pred vozili. Pri vsem tem se prepričujemo samo, da se nam ne more nič zgoditi, ker se nam pač še ni doslej. Ta tolažba je pa zelo vrljiva.

Nekaj malega bo o vsem tem spregovorila naša oddaja. Skušala bo biti navzven vedra, čeravno gre za resne stvari, ki jih pač ne smemo podcenjevati.

17. septembra ob 14.05
18. septembra ob 8.55

zadel. In ko mu je zvečer še mama rekla, da ga bo kar nagnala v svet, ni mogel od vsega hudega niti zaspati.

Tedaj se je s stene oglasila stara ura in dejala, da bi mu rada pomagala. Domenila sta se, da ga bo naslednjega jutra popeljala v svet, v vozičku, ki je narisana na njenem ohišju.

Naslednjega dne res potujeta in stara ura spodbuja spotoma Blažeta, da to in ono napravi. Tako pomaga tuji ženi spraviti otroke v vrtec, branjevki na trgu pobere razsuti krompir, konjem na travniku odganja brenclje, da kmet laže naloži otavo, in staremu pastirju ulovi kravo, ki mu je zbežljala. Sprva spodbuja Blažeta k dejanjem ura.

Nazadnje se fant sam domisli, kaj bi lahko storil. Ljudje, ki jim pomaga, so seve navdušeni nad ustrežljivim fantičem, saj menijo, da je nasploh tak, in ga zato hvalijo na vsa usta. Blažetu je ob vsaki novi pohvali topleje in nazadnje je resnično srečen.

In ko se zvečer spet na samem pogovoru s staro uro, ni več sledu o prejšnjem mlahavem fantu, ampak slišimo Blažeta, kako je ves preroben in poln lepih načrtov.

21. septembra ob 14.05
23. septembra ob 8.55

oddaje ostro določa predmet, o katerem bo govorila: o »mačku« med Beogradom in Nišem, o sredstvih, ki so ljudem služila nekoč in danes za sporazumevanje med oddaljenimi kraji.

Avtor najprej povzema nekatere prastare načine v prenašanju novic, ki so se v tej ali oni obliki ohranili vse do ne tako daljnje preteklosti ali pa so kljub modernejšim sredstvom še danes v uporabi. Naševa predvsem prenašanje pošte s sli — peš ali na konjih — ki so hiteli iz kraja v kraj. Med »sle« posebne vrste štejejo gosi; te so podobno kot še pred nedavnim pri nas golobi prenašale zavoje s pismi na Kitajskem. V visoko razvitih starih kulturah pa so vse do srede preteklega stoletja sporočila pošiljali tako, da so ali potovali od postaje do postaje, kjer so menjavali konje, ali pa so si pošto predajali podobno, kot zdaj potujejo štafetne palice.

Novo dobo v razvoju telekomunikacijskih sredstev je uvedlo odkritje elektrike in njeno prenašanje po prevodnikih — žicah. Prvi korak v svet v takem obveščanju na daljavo je naredil leta 1844 Samuel Morse. Pred ameriškim kongresom je pokazal svoj telegraf. Potem je šlo vedno bolj naglo: telefon in radio, pozneje še televizija. Danes že uspešno opravljajo poskuse v pošiljanju radijskih signalov na mesec in na sosednje planete.

Srednja stopnja:

21. septembra ob 8.55
22. septembra ob 14.05

NOVA KNJIGA GRE V SVET

V oddaji pod naslovom »Nova knjiga gre v svet« vas bomo povedli skozi tiskarno. Ta pot bo opisana tako, kot jo doživlja mladi tehnični urednik, in zopet tako, kot njegov odgovorni urednik in na drugi strani pisatelj, ki nestrpno čaka izida svoje prve knjige. Z njim vred bomo nevsiljivo zasledovali tiskarski proizvodni proces.

Ta se začneja z rokopisom, pripravljenim za tisk. Nadaljuje se v strojni stavnici, kjer se tekst prelija v svinčeni stavek. V ročni stavnici ta čas postavljajo naslove, v klišarni pa izdelujejo klišee za ilustrirane strani. Ves ta material se steka v ročni stavnici, kjer ga lomijo po straneh. Dalje spremljamo proces v strojnici, kjer se tiskajo bele pole. Naposled smo v knjigovoznici: pole zlagajo, vežejo v sno-piće, obrezujejo, obdajajo s platnicami in ovijajo z ovitki. In nova knjiga gre v svet.

Poleg tehnologije tiska skuša oddaja podati še nekatere obrobne misli. Tako misel o ljubezni do dela, misel o posebnosti tiskarskega dela, ki nikdar ne more postati zgolj avtomatizirana industrija, marveč najbolj zahteven.

Oddaja bo dosegla svoj pravi namen, če se bo pedagog po njej odločil, da obišče katero naših tiskarn. V oddaji je obravnavano tiskarstvo po postopku knjigotiska, ta postopek je razmeroma najpreglednejši in ga je lažje razložiti kot npr. litografijo. Postopek je opisan tako, kot je to v naših tiskarnah običajno, znano pa je, da naše tiskarne niso na zavidljivi tehnični in organizacijski ravni.

Srednja stopnja:

LIZIKE ZA VSE

Branka Jurca je mladinska pisateljica, ki si je pridobila med mladino velik ugled. Njene knjige so med najbolj brani slovenske mladinske knjige. Se prav posebej imajo za otroka svoj čar, ker opisuje pisateljica njihov današnji dan, npr. v knjigah: Uhač, Hišnikov dan, Lizike za vse in seveda še v drugih njenih delih.

V naši radijski šoli vam bomo pisateljico Branko Jurca predstavili v oddaji z naslovom: Lizike za vse. Prebrali vam bomo nekaj najznačilnejših odlomkov iz njenih del, ob njih bo vpleten pogovor o nastanku posameznih knjig, se posebej pa vas bomo seznanili s pisateljicinih življenjem.

Ko se boste v razredu pripravljali na poslušanje naše oddaje, naj preberejo šolarji naslednje knjige Branke Jurca: Lizike za vse, O bratcu in sestrici, Uhač in njegova družina, Okoli in okoli in Hišica ob morju. V kratkem bo izšla Čebelnica Gregca Kobilice, ki je dobila posebno nagrado.

Branka Jurca živi v Ljubljani. Po poklicu je učiteljica, vendar že nekaj let več ne uči.

Otroška leta in mladost je preživela v Mariboru. Ko se je začela vojna, je zbežala pred Nemci v Ljubljano. Tu so jo kmalu zaprli Italijani in jo odpeljali v taborišče Gonars. Po osvoboditvi se je srečno vrnila in prevzela najrazličnejše naloge v Mariboru, v Ajdovščini in tudi v Beogradu je bila, končno pa je prišla v Ljubljano učiti. Poznate

Višja stopnja:

SREDI NOČI IN LEDU

Leta 1881 je pred Novosibirskimi otoki zdrobil led ameriško polarno ladjo Jeanette. Tri leta nato so našli Eskimi na jugozahodni obali Grönlandije ostanke s te potopljene ladje: jedilni list s kapitanovim podpisom, spisek čolnov, nepremočljive hlače in senčnik mornarske čepice. Vse to je v treh letih prepotovalo z ledom od kraja nesreče na Grönlandijo, torej 2900 morskih milj daleč (1 morska milja je 1,832 km). Iz tega so sklepali, da mora gnati vetrni morski tok led povprek čez Severno ledeno morje od vzhoda proti zahodu. Tudi druge najdbe so potrile to domnevo, saj so našli na Grönlandiji na primer, tudi les iz sibirskih gozdov.

Fridtjof Nansen, znani norveški polarni raziskovalec, tudi Nobelov nagrajenec se je zanimal za te najdbe in izračunal, da teče vetrni morski tok s sibirskih obale gotovo prek Severnega tečaja. Sklenil je, da to izkoristi in doseže tako najbolj severno točko Zemlje. — Nansenov načrt so imeli znanstveniki in raziskovalci za neizvedljiv, toda norveška vlada ga je podprla.

Nansen je vedel, da mora imeti predvsem primerno ladjo, če noče doživeti usode Jaenette. Grajena mora biti tako, da bodo stiskajoče se gmote ledu zdrsnile ob zaokroženem ladijskem trupu navzdol; s tem bi ladjo dvignile in jo pustile nepoškodovano.

Tako so naredili po Nansenovem načrtu ladjo »Fram« (po naše »Naprej«), dolgo 34,5 m in 10,4 m široko. Zunanje stene so bile sestavljene iz treh plasti in bile 70 do 80 cm debele. V notranjost so vdelali številna

26. septembra ob 8.55
29. septembra ob 14.05

jo tudi kot urednico Cicibana, v zadnjih letih pa je urednica revije Otrok in družina.

Branka Jurca piše največ iz življenja otrok. V svojem razredu je preživljala veselo in lepe ure in otroci so ji nehoti pripovedovali zgodbe iz svojega domačega življenja. Te nam je v svojih zbirkah pisateljica ohranila in naslikala z njimi podobe današnjih šolarjev.

Oddajo nam je pripravila Neža Maurer.

Srednja stopnja:

ŽIVALI NA PREŽI

Z oddajo Živali na preži bomo odšli na sprehod v gozd. Vodila nas bosta zgovorna lovca, ki sicer ne bosta kdo ve kaj ujela, ker bosta preveč razpravljala in nam razlagala o življenju v gozdu. Pripovedovala bosta svoje izkušnje in opisovala srečanje z živalmi.

Srečali bomo zajca, srno, lisico, šojko, veverico, medveda in ptice, med njimi krugljaja, orga in fazana.

Skozi vso oddajo se razpleta misel o neprestani pripravljenosti velikih in majhnih gozdnih živali na borbo za življenje, na njihovo neprestano previdnost, na njihovo zavestnost pa tudi zvičajnost in napačnost.

Vedno morajo biti na preži. Ali ta pazljivost je pač del njihove divje narave. Če ne bi bilo tako, bi jih že zdavnaj iztrebili. Dandanes nihče

bruna in opore, ki naj bi porazdelila silo, s katero bi pritiskal led na ladijske stene.

Leta 1893 je zapustila Fram norveško pristanišče Vardö in zaplula proti vzhodu. V zahodnosibirskem pristanišču Charbanowa so »vkrkali« 34 polarnih psov.

18. septembra je dosegla Fram Novosibirske otoke. Potem je prepuštil Nansen ladjo vetrnemu morskemu toku, da jo je gnal proti severu. Ze po tednu dni je bila ladja sredi ledenih gmot. Pritisk ledu je naraščal, toda Fram se je obnesla in obležala nepoškodovana sredi ledu. Posadka se je lahko zdaj pripravljala na zimo. Nastopila je polarna noč.

Vetrni morski tok je nosil poslej ladjo proti severozahodu. Ze poleti naslednjega leta 1893 pa se je Nansen zbal, da ladje najbrž ne bo neslo prek tečaja, temveč daleč mimo. V enem letu jadrnanja je Fram s tokom večkrat menjala smer in prišla le 350 km naprej. To je bilo Nansenu prepočasno. Tudi drugo leto ni bil tok nič hitrejši. Razen tega je bil Nansen zdaj že čisto prepričan, da ne bo Fram s tokom nikoli dosegla Severnega tečaja. Sklenil je torej zapustiti ladjo in z enim samim spremljevalcem doseči tečaj peš. Vedel je sicer, da Fram, ki jo bo gnal tok dalje, ne bo mogoče več najti, upal pa je, da se bo mogel pri povratku prebiti do Spitbergov ali do Franc-Jozefove zemlje.

V drugem polarnem poletju sa je mirno pripravil na to drzno pot. Za spremljevalca si je izvolil poročnika Johansena.

14. marca 1895 sta se odpravila moža s tremi sammi in 28 psi prek ledu. S seboj sta imela tudi dva kajaka (s tuljenjevo kožo prevlečen eskimski čoln), znanstvene instrumente, strelno orožje in hrano (predvsem z mastjo mešano stisnjeno moko, moko sploh, sladkor, surovo maslo in čokolado).

Po Nansenovem računu bi lahko prehodila 600 km, kolikor je bila Fram takrat oddaljena od severnega tečaja, v 445 dneh, in sicer bi morala odbiti nekako 15 km na dan. Toda pot je bila mnogo slabša, kakor se je Nansen nadejal. Visoke ledene pregrade, široko odprte struge in prikriti razpoke so ovirale njun

12. oktobra ob 8.55
13. oktobra ob 14.05

niti ne bi vedel, kakšna je bila srna, kakšna lisica, kakšno glavo je imel volk, jelen z rogovjem in kakšne so bile druge živali. Nikoli bi se ne mogle obdržati in razširiti po svetu. Če bi živali ne imele svojih čutil, ki jih opozarjajo na nevarnost, bi jih bili zasledovalci že davno iztrebili. Njihovo življenje je težko in ostanejo le tiste, ki so zdrave in jim služijo vsa čutila. Naj jedo ali počivajo, njihova čutila so vedno budna in obrnjena na vse strani.

Nevarnost preži nanje, a tudi one prežijo na nevarnost.

Ker bodo v oddaji opisane značilnosti prej naštetih živali, ki jih srečujeta lovca v gozdu, boste uro lahko vključili v program spoznavanja narave.

Oddajo je pripravil Ernest Adamič.

prehod, snežni viharji in megla so slabšali vidljivost. Napredovala sta s silo in napor. Ze po desetih dneh sta morala ubiti prvega psa in vsak dan opravila manj poti. Spoznala sta, da se led pod njunimi nogami neprestano pomika proti jugu. Tako sta se kljub neizrečnemu trudu svojemu cilju le malo približala. Tudi hrana bi jima zadoščala komaj do tečaja.

Na 86° 13,6 severne širine sta se Nansen in Johansen 8. aprila 1895 obrnila. Bila je to sicer najbolj severna točka, na katero je do takrat stopila človeška noga, toda kaj, ko je bilo do severnega tečaja še vedno 420 kilometrov! — Po prav težavni poti sta se moža prebijala zdaj proti jugu. Psi sta morala postreliti drugega za drugim, njihju je reševalo lakote meso belih medvedov in tju-lenjev.

Dvajset tednov potem, ko sta zapustila Fram, torej 7. septembra 1895, sta prišla oba potnika na severno otočje Franc-Jozefove zemlje. Toda še vedno nista bila na varnem. Vreme jima ni dopuščalo, da bi bila s kajaki odveslala na južno obalo te kopnine. Morala sta spet, misliti na prezimovanje. Postavila sta kolibo iz kamenja in mroževih kož ter se založila s hrano, dokler sta našla kaj za pod strel.

Šele 19. maja 1896 sta se napotila dalje. Štiri tedne pozneje, 23. junija 1896, sta naletela prvič spet na človeka, in sicer je bil to vodja angleške ekspedicije Jackson; ta je s svojimi ljudmi prezimoval na Franc-Jozefovi zemlji. Z britansko ladjo sta se oba raziskovalca končno spet vrnila v Verdö.

In kako je bilo s Fram? Ves čas jo je nosil tok vkljenjeno v polarni led s seboj; gnalo jo je južno od tečaja med polom in Spitzbergi. Dosegla je 85 stopinj severne širine. Ledu se je rešila šele 18. avgusta 1896 in priplula v luko Tromsö, nekaj dni potem, ko sta pristala Nansen in Johansen.

Nižja stopnja:

1. oktobra ob 14.05
2. oktobra ob 8.55

UGANITE IN POVEJTE

Ze naslov nam izdaja namen oddaje, da želi poslušalca aktivirati. Tokrat otroci ne bodo zgolj poslušali, marveč se bodo tudi sami oglašali, izražali svoja mnenja, odgovarjali bodo na glas — seveda ne ob naši, marveč ob vzgojiteljevi kontroli. Ker so bile podobne oddaje že v prejšnjih letih dobrodošle, kot so povedala poročila, jih bomo tudi letos vključili nekaj v program.

Tokratna oddaja ima temo: jesen. Tudi to npr. morajo otroci sami uganiti iz pogovora med Lojzkom in očetom. Potem se zvrsti uganka za uganko v obliki realnih zvočnih efektov, v obliki opisov, pesmi in podobno; vmes teče seveda besedilo, ki oddajo vodi, tu pa tam je vpletena tudi podrobnejša razlaga, ki je predvsem mestnemu otroku najbrž potrebna.

Prosimo pedagoge, da otroke spodbudijo k sodelovanju, posebno v začetku oddaje, dokler se ne navadijo, poleg tega prosimo, naj bi imel že pred oddajo vsak otrok pri roki kosček papirja ali zvezek in svinčnik, ker bo treba nekatere odgovore narisati.

Višja stopnja:

ŽIVLJENJE CELO SPRT, NESTALEN

Kadarkoli govorimo o drugem velikem vzponu slovenske književnosti po Prešernu, se naša misel ustavi ob štirih imenih, ki se združujejo v enoten pojem: slovenska moderna. Beseda moderna, ki smo jo prevzeli po dunajski literarni šoli z enakim naslovom, nam v slovenski književnosti predstavlja čas okoli preloma stoletja, bolj določno: nastop Ketteja, Cankarja, Župančiča in Murna.

Sprva je pojem moderna zajemal več literarnih tokov, kasneje pa se je uveljavila omejitev, ki pod tem imenom razume le tako imenovano evropsko novo romantiko, to je dekadenco, simbolizem in impresionizem. Vsi trije tokovi, ki se med seboj seveda prepletajo, so se porodili iz odpora zoper tedanje družbene razmere in še posebej zoper stanje v umetnosti, kjer sta prevladovala realizem in naturalizem.

Pojem dekadence označuje smer, ki teži k poudarjenemu raziskovanju človekove notranjosti, izvirajočemu iz nezadovoljstva z zunanjim svetom in družbenimi razmerami. Iz tega izhaja miselnost in čustvena neurenost, ki razkroja nekdanjo enotnost in preprostost pogleda na svet. Zato so to gibanje nasprotniki imenovali dekadenco, njegove predstav-

niko pa dekadente. Dekadence namreč pomeni razpad, propad, razkroj.

Nekatere lastnosti dekadence so se razvile v samostojno smer, imenovano simbolizem. Simbolizem s pomočjo simbolov, to je pesniških znamenj in podob, prikazuje zapleteni svet občutij, sanj, slutenj in misli, ki jih neposredna vsakdanja beseda večkrat ne more izraziti. Ta smer skuša odkriti za posameznimi pojavi čutno nedostopni svet, nekakšno globljo resničnost.

Obema opisanim slogoma se v dobi moderne pridružuje še impresionizem, ki se najprej pojavlja v slikarstvu. Impresionizem želi čim bolj neposredno posredovati čutne vtise, predstave in razpoloženja. V književnosti dosega to predvsem s tem, da uporablja vsa možna jezikovna in glasovna sredstva. Impresionizem zavrača sklenjen in dosleden opis zunanjega dogajanja, kakršen je značilen za realizem in naturalizem, in beleži le trenutne vtise.

To grobo oznako pojmov, ki bo podana tudi v oddaji, naj skušajo pedagogi sami že pred poslušanjem razširiti in pojasniti tako, da bodo pač lahko otroci kaj razumeli. Zavedamo se namreč, da jim bo sicer šlo mimo ušes, vendar pa je to nujno kot uvod v oddaje o slovenski moderni, ki jih bomo imeli na sporedu v tem polletju. Prva oddaja govori o Josipu Murnu-Aleksandrovi. Pripravil pa jo je Niko Grafenauer.

8. oktobra ob 14.05
9. oktobra ob 8.55

PRAVLJICA O MARJETICI

Pod skupnim naslovom Iz lepe knjige je v naš letošnji program vključenih nekaj več priredb otroške literature. Te oddaje naj otroka že na začetku šolanja znova in znova opozarjajo na knjigo in ga tako navajajo, da bo tudi sam vse raje segal po njej, bogatijo naj njegov besedni zaklad in mu s tem pomagajo pri izražanju, privajajo naj mu uho na lepo, čisto slovensko besedo ter ga vedno znova in znova čustveno razgibljejo.

Iz tega cikla je letos kot prva na sporedu Pravljičica o marjetici. To je sicer ponovitev izpred nekaj let, a po svoji prisrčnosti je ta pravljica vredna, da jo otroci ponovno slišijo. Nekateri jo morda v osnovi poznajo, saj je izšla v Čebelici, toda v naši oddaji je prirejena v radijsko igrice in bo zato mladim poslušalcem šla tembolj do srca.

Marjetica z livade se odloči, da pojde iskat koštrunčka, ki ji je na pomlad, ko je bil še čisto majhen, objedel dva listka. Vsi ji branijo, češ da je pot polna nevarnosti in da koštrunček, ki ji je objedel dva listka, ni vreden, da bi hodila za njim. Ona pa, da pojde, ker ima koštrunčka rada, saj mu je svoja dva listka celo sama ponudila, in da hoče vedeti, kakšen je zdaj.

Pot je bila res dolga, naporna ter polna zapletov in kos, ki jo je spremljal, ji je venomer prigovarjal, naj se vrne. Marjetica pa ni odnehala, še posebej ne, ko je zvedela, da preti koštrunčku nevarnost: opozoriti ga mora.

Končno res pride na planino, kjer je koštrunček na paši. Oba sta vesela shidenja in koštrunček jo potolaži, da je zdaj zanj nevarnost za-

Naša oddaja ima namen razložiti vplive atmosferskih sprememb na vreme. Pri tem se bomo dalj časa zadržali pri pomenu in določanju zračnega pritiska, temperaturnih spremembah, vlagi itd., skratka pri trenutnem stanju atmosfere iz kate-

Srednja stopnja:

12. oktobra ob 8.55
13. oktobra ob 14.05

**RAZGLEDNICE
IZ DALJNIH MEST**

Naša oddaja je pripravljena za mlade radovedneže, ki se veselijo lepih razglednic iz daljnih mest, ki si znajo v domišljiji naslikati življenje v teh mestih in si tiho žele, da bi nekoč videli od blizu vse te lepote in zanimivosti, kot jih srečujejo po knjigah, revijah, v televizijskih programih itd.

Naša pripoved je zelo lahkotna. Metka, enajstletna deklica, dobiva pošto iz Pariza — od tam ji piše Mihec, iz Varšave — od tam ji piše Irena, o Kairu pa so se pogovarjali v šoli. Ker je v Kairu za Metko najbolj nenavadno in najbolj privlačno, se ji o Kairu še sanja. V teh sanjah zelo živo doživlja sprehod po ulicah v Kairu, sreča Alija in kamelo in pozneje nikakor ne prizna, da se ji je vse samo sanjalo.

Zgodbo je za radijsko šolo napisal Rajko Ranfl. Izbral je predvsem

Nižja stopnja:

15. oktobra ob 14.05
16. oktobra ob 8.55

O LISTU, KI NI HOTEL ODPASTI

Na vrtu rase breza. Njeni listi so zlatorumeni, ker smo že daleč v jeseni. Ko zapiha veter, listi odpadajo drug za drugim. Še malo in naša breza bo gola. Čakala bo na sneg. Veter je pobral brezi že vse liste, le eden edini, sam samcat še trepeti v vrhu. Zakaj ne odpade tudi ta?... Gotovo se še ni vse zgodilo, kar se jeseni mora zgoditi — pa brez listek čaka.

Otroci rešujejo uganko in dedek jim pomaga.

»So jablane in hruške že obrane?

So pobrali kmetje že vse pridelke, s polj?

So klopotci v gorcih že klicali na trgateg?

So pobrali gobarji vse gobe?

So se mogoče ptice selivke zamudile?

Morda pa druge živali še niso pripravljene na zimo?»

Vse je opravljeno, nič ni pozabljen. Listek pa še vedno trepeti tam v vrhu... Tisti večer je prenehal jesenski dež in nebo se je zjasnilo. Bilo je zelo hladno. »Počakajmo na jutri,« je dejal dedek, »jutri bomo gotovo zvedeli, zakaj listek ni hotel odpasti.«

Naslednjega jutra je ležala na vrtu bela slana in od nje je na gredi še zadnja krizantema omrtvičena zapala. In ko se je to zgodilo, je v lahmem pišu vetra odpadel z breze še tisti poslednji list.

Takšna je v glavnem vsebina oddaje, ki jo je s svojim literarnim peresom napisala Ela Peroci. Otroku bo nanizala spremembe v jesenski naravi, hkrati pa ga z lepo, prisrčno besedo tudi čustveno razgibala.

TELEVIZIJA IN ŠOLA

13. septembra ob 11.00
16. septembra ob 16.10

27. septembra ob 11.40
30. septembra ob 16.10

PRIMOŽ PETELIN, PRETKAN KU OBEDIN

Uvodna ura v novem šolskem letu je prenos iz Mladinskega gledališča. Neznani francoski avtor je v svojo farso vnesel toliko pristranosti in neposrednosti, da je zamikalo prof. Avgustina Pirnata preliti jo v

trubarščino; s tem je delo za naše gledalce pridobilo nov čar. Naši osmošolci, pa tudi drugi, jo bodo s pridom uporabili pri študiju narečij. Delo je režiral France Jamnik.

20. septembra ob 11.40
23. septembra ob 16.10

ZRAČNI PRITISK IN VREME

re meteorologi računajo in sklepajo na vreme. Kakšno je delo meteorologov, bo verjetno zanimalo tudi starejše učence, čeprav je po snovi oddaja uvrščena po učnem programu že v četrty razred osnovne šole.

GRADOVI NA SLOVENSKE

Po 16. stoletju so na Slovenskem prenehali zidati gradove, saj je nevarnost pred Turki zahtevala drugačno obrambo. Premnogo naših gradov je danes že razpadlih, vendar razvaline še vedno pričajo o življenju takratnih časov tistemu, ki jih zna opazovati.

V naši oddaji bomo prikazali nastanek oz. oblikovanje trdnjavijskih stavb od obrambnega stolpa pa do stanovanjske uporabnosti.

Uro bodo pedagogi lahko uspešno uporabili za skupinsko raziskovalno delo.

Ura sama pa je zastavljena kot dodatek pouku zgodovine, ki obravnava to snov v šestem razredu.

SAVA FILM JE VSEBINSKO IN TEHNIČNO IZPOPOLNIL ZBIRKO DIAFILMOV

Zavod Sava film je pravkar izdal nov seznam diafilmov, ki bo koristno služil vsem šolam kot sistematičen pregled čez vse doslej izdelane diafilme tega zavoda, ki ustrezajo naraščajočim potrebam po sodobnih učilnih in izboljšanih metodah sodobnega pouka, kakor jih predpisujejo zakoni, učni načrti in normativi šol.

Republiški sekretariat za prosveto in kulturo SR Slovenije je v smislu 24. člena zakona o osnovni šoli potrdil v novem seznamu navedene diafilme in pripojil njihovo uporabo na osnovnih šolah in šolah druge stopnje. S tem je uporaba teh diafilmov na vseh ustreznih šolah dobila zakonito podlago, na katero so šole lahko sklicujejo, kadar terjajo potrebna materialna sredstva od svojih ustanoviteljev.

Po prizadevanju prosvetno-pedagoške službe in šolskih vodstev je večina šol kljub materialnim težavam že doslej uporabljala diafilme kot eno najcenejših učnih pripomočkov v šoli, vendar je še vedno nekaj šol, ki v tem pogledu predstavljajo nezaželeno izjemo. Vzroki za tožadno zastojanje nekaterih šol niso vedno samo materialnega značaja, ampak navadno izvirajo iz neznanja kvalitete in načina uporabe novih diafilmov in iz svojevrstne miselnosti, ki še prevladuje na takih šolah, oziroma pri odgovornih čimteljih. Taki pojavi ovirajo dejansko izvajanje šolske reforme in uveljavljanje socialističnega načela o enotni šoli, ki bi morala biti vsaj v osnovnih potrebah oskrbovana tudi z enotno opremo in učili, kakor jih predpisujejo zakoni.

Iz novega seznama vije skrb in prizadevanje zavoda Sava film, da bi z izboljšano kvaliteto in z ohranitvijo izredno nizke dosedanje cene diafilmov omogočil vsem šolam, da si izpolnijo svoje zbirke učil, dokler ne pride sedanja zaloga. Pri pripravi nove zaloge namreč že nastopajo težave zaradi zvišanja cen materiala in uslug.

Kot smo že poročali, je v novem seznamu pri vsakem naslovu navedena tudi stopnja, za katero je diafilm prvenstveno namenjen, ime avtorja, način izdelave v črno-beli ali v barvi, tehniki in matična številka, ki že sama zadostuje pri naročilu namesto naslova diafilma. To omogoča šolam hiter pregled, kateri diafilmovi so potrebni. Hkrati bo novi seznam lahko služil pri sistematični ureditvi diateke in evidence na šolah in zavodih PPS, pri zbiranju podatkov o praktični uporabi AV sredstev,

oziroma pri intenzivnejši organizaciji tozadevne svetovalne službe.

Vemo, da diafilm sicer ne more povsem nadomestiti drugih, bolj neposrednih učil, vendar je zaradi svoje cenovitosti, vsebinskega bogastva, ki ga lahko učencem posreduje, in drugih odlik postal na vseh šolah nepogrešljivo sodobno učno sredstvo, ki ima zlasti na povprečne in manj razvite učence močan vpliv. Učiteljem olajšuje metodično in vsebinsko pripravo na pouk s spremnim besedilom v posebni brošuri, učencem pa omogoča hitro in jasno spoznavanje zlasti tiste učne snovi, ki jim je sicer po času in prostoru odmaknjena ali pa sploh nedostopna. Vse to ustvarja v učencih tudi poseben čustven odnos in aktivno zanimanje za pouk, predvsem pa solidno osnovo za samostojno opazovanje, sklepanje in razumevanje tudi abstraktnih dejstev. Zato ni čudno, če o uporabi diafilmov vse česče razpravljajo na šolah ne samo učitelji, ampak tudi prizadeti učenci v razrednih skupnostih in njihovi starši na roditeljskih sestankih ter zborih volilcev. Sodobna družba pač zahteva večjo storilnost tudi v šolah.

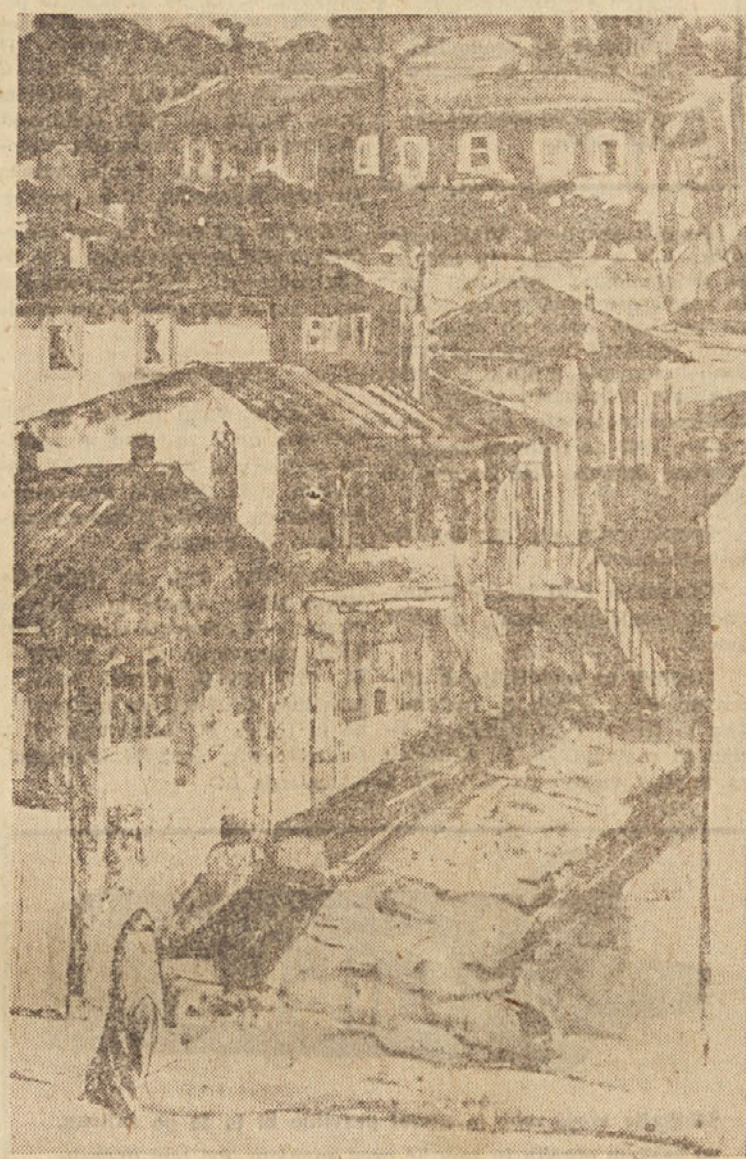
Kakor je razvidno iz zaključnih pripomb novega seznama diafilmov, lahko zavod Sava film posoja šolam in drugim zainteresentom tudi poučne in igrane filme iz svoje bogate zaloge za nisko izposojnino in na osnovi posebnega seznama, ki je v priložnosti, nudi pa tudi strokovno pomoč pri organizaciji avdiovizualnih tečajev.

Seznam diafilmov bodo prejeli vse šole brezplačno.

Z materialno podporo republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS, ob strokovnem sodelovanju z zavodi za prosvetno-pedagoško službo in ravnatelji šol ter ob sodelovanju številnih šolskih praktikov in strokovnjakov iz univerzitetnih ustanov je republiški zavod Sava film uspel vsebinsko in tehnično izpopolniti svojo dosedanja zbirka diafilmov, ki ji vsako leto dodaja po 60 do 80 novih naslovov. Vse to še premalo izkoriščeno

bogastvo predstavlja dragoceno pomoč šolam pri hitrejšem in prijetnejšem posredovanju učnega gradiva učencem, kakor ga predpisujejo čedalje bolj zahtevni učni načrti in vse hitrejši tempo sodobnega življenja.

Juša Stante

Spomin na počitniška potepanja... Prof. Igor Pieško: Stari Ulcinj (tempera)

N. Rot. »Psihologija osebnosti«

Če upoštevamo skromni fond strokovne psihološke literature v slovenskem jeziku, je knjiga N. Rota »Psihologija osebnosti« lep prispevek, ki smo ga resnično lahko veselili in smo ga že dolgo pogrešali.

Avtor je skoraj 50 strani obsegaajoče gradivo razdelil na pet večjih poglavij.

V prvem je orisal pojem osebnosti in njene karakteristike ter podal osnovne tri teorije osebnosti: biološko (Freudovo, Adlerjevo, personalistično in Adlerjevo socialno). Vsako od teh je podrobno razčlenil in ocenil po mnenju njegovega prispevka v znanstveno psihološko znanost, kakor tudi njihove šibke strani in pomanjkljivosti.

Drugo poglavje je posvečeno predvsem strukturi osebnosti; tu avtor točno opredeljuje njeno temperamentalno in karakterno, govori pa tudi o inteligentnosti ter o motoričnih in senzoričnih zmognostih osebnosti, kakor tudi o njenih telesnih karakteristikah.

Tretje poglavje zajema široko področje človekovih motivov, zmognost prilagajanja osebnosti in obrambne mehanizme.

O razvoju osebnosti v okviru

interakcije dednosti, okolja in aktivnosti človeka samega govori četrto poglavje.

V zadnjem poglavju nam avtor pod naslovom »Diagnoza osebnosti in osebnostne lastnosti« niza glavne tipologije osebnosti in kritično presoja njihovo vrednost, prikaže pa nam tudi osnovne metode in tehnike, katerih se današnja psihološka znanost poslužuje pri raziskovanju osebnosti.

Knjiga je napisana razumljivo brez odvečnih tujk in je kot taka — v skoraj poljudno znanstveni obliki — dostopna tudi širšemu krogu bralcev. Brez dvoma bo močno koristila vsem, ki jim poklicno delo nalaga nenehen stik z ljudmi, posebno še z mladino. Zato jo pedagogom toplo priporočamo.

Tekst, ki žal ni ilustriran, je v lepo slovenski prevedel B. Borko, založila pa Cankarjeva založba v Ljubljani.

-hj-

Sodobna pedagogika 5-6

Zadnje številko Sodobne pedagogike (št. 5-6, letnik XV) začneja prispevek dr. Milice Bergantove Nacin šolske uprave in njen vpliv na kvaliteto internega šolskega dela. Franc Pedicek je prispeval Razmišljanje o razvoju sodobnih šolskih služb. Tončka Metelkova pa piše o problemih vzgojnega dela v oddelkih celodnevne bivanja učencev v osnovni šoli. S posvetovanju Zveze pedagoških društev Slovenije (29. in 30. marca v Ljubljani) je objavljen v skrajšani obliki drugi del referata dr.

Janeza Sagadina o proizvodni dejavnosti učencev v osnovni šoli, članek Antona Skale pa govori o usposabljanju in oblikovanju otrok, ki so prizadeti v razvoju.

Večji del rubrike Doma in po svetu zavzemajo odlomki s posvetovanja slovenskih pedagogov (letnik 29. in 30. marca), sledi poročilo z blejskega seminarja o vzgojni ne prilagojeni mladini (O agresivnosti) in poročilo o načrtih in delu mariborskega pedagoškega društva.

To številko Sodobne pedagogike zaključujejo ocene knjig, ki so namenjene prosvetnim delavcem kot pomoč pri njihovem delu ter — kot vedno — obvestila o novih knjigah in časopisih.

Mladini nove knjige Kondorja

Slehera estetska vzgoja zahteva gradivo — umetniška dela, kajti uspešnost estetske vzgoje je prvenstvena v tem, da se dijaki seznanjajo s konkretnimi deli. Zaradi tega je pri eni osnovnih vej estetske vzgoje — pri literarni vzgoji osnova vsem vzgojnemu in izobraževalnemu delu — knjiga. Mladinska založba že več let s svojima zbirkami Kondor in Sivi Kondor skrbi za to, da pride knjiga na šolsko klop in da je pomoč srednješolskemu učencu pri spoznavanju besednih umetnin. Doslej še Slovenci ni-

smo imeli tako dobrega izbora, številčno tako zaokroženega in obsežnega cikla knjig in tako primerno komentiranih izdaj, kot so prav izdaje Kondorjev. Kljub temu pa je potrebno le dopolniti nekaj stvari, da se izpolni naša skupna želja: še večji izbor in še hitrejša izdajanje leposlovnih del.

Iz teh pobud se je Mladinska založba odločila, da pripravi serijo novih izrednih Kondorjev in namen tega članka je zgolj ta, da seznanimo šole in profesorje s pomembnostjo te izdaje, ki je le dopolnilo rednemu Kondorju in Sive-mu Kondorju. Serija novih knjig obsega dvajset del. Dela so izbrana tako, da dopolnjujejo sedanja Kondorja in učni načrt za literarne vede. Tako so uredniki upoštevali več kriterijev:

— knjige naj zajemajo več literarnih obdobij,

— obseg naj ne bo preširok, a tudi ne preozek,

— poleg svetovne književnosti je potrebno poudariti domačo, slovensko in srbohrvaško in

— knjige naj bodo komentirane tako, da bodo komentari pomagali dijakom pri študiju, pri seminarskih nalogah itd.

Knjige zajemajo več literarnih obdobij. To načelo lahko ilustriramo samo s dvema knjigama. Na začetku izdaje je izbor iz stare egiptanske proze. Ta izbor pa v resnici obsega stara dela, saj so tu prvič v slovenskem jeziku objavljeni tisti prozni sestavki, ki so bili napisani v najzgodnejših dneh človeške kulture. Proti temu najstarejšemu tekstu pa lahko postavimo onstran tiste besedne umetnine, katerih večina ustvarjalcev še živi in se je še komaj dobrodu posušilo črnilo, s katerim so bile zapisane te besede. Takšen je izbor novel sodobnega zapadnoevropskega sveta. Te novele so napisali pisatelji, ki še vedno opozarjajo nase z novimi deli. Izmed vmesnih obdobij pa je zastopana antika — Platonovo Apologijo, renesansa s Shakespearovim Julijem Cezarjem, srednji vek s kompletno Dantejevo Božansko komedijo, naturalizem z novimi prevodi najznanejših Ibsnovih dram itd.

Obseg neaj ne bo preširok, a tudi ne preozek: to načelo se je uresničevalo na več načinov. Doslej še ni bilo zbrane slovenske partizanske dramatične in slovenske ekspresionistične enodeljance. Ti dve deli jemljem zgolj za primer. V partizanski dramatični so objavljeni vsi najpomembnejši poizkusi partizanske dramatične, od priznanih del Mateja Borca do prvencev raznih piscev skočev. Ekspresionistična enodeljanka pa obsega tista dela slovenskega ekspresionizma, ki so dovolj interesantna za mladega radovedneža, da ne rečem, da so vsa dela skoraj pozabljena. Pri teh dveh izdajah in še pri drugih (ekspresionistični liriki, pri izboru iz Finžgarja), je bilo potrebno pri urejanju upoštevati obseg, ki ga je narekovala snov.

Poleg svetovne književnosti je potrebno poudariti domačo, slovensko in srbohrvaško literaturo. Večina del je iz naše literarne preteklosti. Tako objavlja izredni Kondor: izbor iz Iga Izidra, Kreftove Celjske grofe, Govekarjev roman V krvi, Pregija Tolminca, Križevca Glembočeve, Matavuljevega Bakonja fra Brne, Cankarjevega Martina Kačurja, Linhartovega Matička in Mleko idr. Kdor samo preleti ta imena, lahko spozna, da domača literatura ni samo številčno močno zastopana, temveč da je tudi po

kvaliteti izbor dragocen in koristen.

Knjige bodo komentirane tako, da bodo komentari pomagali dijakom pri študiju, pri seminarskih nalogah: v tej zahtevi se skriva kopica metodoloških načel. Nedvomno pa je, da ne moremo izdajati knjig mladini, ki ne bi bile opremljene z nekaj komentarja. Komentar namreč omogoča mladini, da spoznava dela v vsej razsežnosti nastajanja in oblikovanja. Komentar odpira vrata v svet zakonitosti besednih umetnin. Zaradi tega je študijsko pomagalo, ki širi literarno obzorje in ki vzbuja pri dijakih prizadevanje, da hiterana dela spoznavajo v globino, ne samo v širino. Komentarji pa so prvenstveno pripravljeni tako, da sicer ohranjajo osebne lastnosti komentatorjev, njihove poglede na umetnost, njihovo metodo podajanja idr., a se vendar soglašajo v enotnem prizadevanju, da seznanijo mlade bralce z osnovnimi podatki o pisatelju in njegovih delih, potem pa pronicajo v strukturo dela, ki ga obravnavajo. Način je skoraj pri vseh komentatorjih tak, da precej prepušča tudi dijakom, komentatorju daje le trdna izhodišča za nadaljnje razglabljanje in delo.

Upam, da bo izredni Kondor opravil svoje delo pri še večji skrbni šol za literarno vzgojo mladine.

—c

Obveščamo vse osnovne šole SR Slovenije, da bo jeseni izšel priročnik

ZBIRKA NALOG IZ RACUNSTVA ZA 5. RAZRED OSNOVNIH ŠOL

Priročnik je namenjen učencem in učiteljcem 5. razreda za utrjevanje nove snovi, zelo pa bo koristil tudi v 6. razredu, za ponavljanje snovi iz prejšnjega leta.

Naročila za priročnik sprejema Zavod za prosvetno pedagoško službo VIČ, Ljubljana, Dolenska c. 47.

»OTROK IN DRUŽINA« ST. 5 IN 6

Uredništvo revije nas tudi neposredno pred koncem šol. leta 1964/65 ni razočaralo. V obeh številkah smo našli nemalo dragocenega gradiva z aktualno učno-vzgojno in socialno problematiko. Naj omenimo samo najbistvenejše članke.

V 5. št.: M. Dornikova je objavila intervju z mladinskim sodnikom J. Vodopijem, ki je podal svoje poglede na mladinsko prestopništvo in navzven gleda ukrepe za njegovo preprečevanje. O izpolnjenem zakonu o osnovni šoli je napisal informativen članek M. Lužnik, o koedukaciji pa tehtne besede V. Četko. Zanimiv je sestavek D. Goljive o disciplini v šoli in delu v razrednih skupnostih. V tej številki je objavljeno tudi nadaljevanje (in obenem konec) zanimivega članka E. Kennedyjeve »Duševno nezadostno razvitem otroku boljši časi« v prevodu M. Mencija.

V 6. št.: Odgovori dr. M. Bergantove na vprašanja J. Valentinciča glede sodobne družine in njene vzgojne vloge. M. Mencij je pripravil informativen članek o poklicnem usmerjanju duševno nerazvitih otrok. Poljudnoznanstven je sestavek dr. T. Zela o poškodbah otrok pri otrocih in o preventivnem ravnanju, da ne bi prišlo do takih neželjenih in nevarnih nesreč. O televiziji in njenem vplivu na otroka je napisala članek H. Fuhrar.

Poleg navedenega vsebuje številki tudi obilo drugega gradiva v obliki krajših sestavkov in izrednih beletrističnih prispevkov ter pravni in vzgojni posvetovalni kotiček. Ljubke so nekatere fotomontaze.

Upajmo, da bosta uprava in uredništvo vključevali sedanjim prehodnim ekonomskim težavam znala odražati doseženi nivo revije tako v oblikovnem kot v vsebinskem pogledu in si pridobiti še širši krog svojih sodelavcev in seveda — tudi nove naročnike.

-hj-

V. Petkovšek in Ivan Stanič: GOBE

Prof. dr. Viktor Petkovšek in sodelavce Ivan Stanič sta pripravila knjigo z naslovom GOBE, ki jo je izdala založba Mladinska knjiga s sodelovanjem Centralnega zavoda za napredek gospodinjstva.

O gobah res lahko rečemo, da niso imeli knjige. Leta 1933 je Ante Beg izdal prvo knjigo o gobah v slovenskem jeziku, leta 1952 smo jo dobili le v malo spremenjenem podatku.

Novo knjigo, ki obsega 295 strani in 60 strani barvnih tabel, sta avtorja razdelila v tri večja poglavja. Prvo poglavje nas na kratko seznani z gobami na splošno, daje napotke o morebitnih zastrupitvah z gobami in pove nekaj o zgodovini in gospodarski pomembnosti gobarstva. Drugo poglavje podaja jedrnat in podroben opis najvažnejših rodov in vrst gob, ki rastejo po naših gozdovih, z oznakami, ali so užitne ali strupene. Tretje poglavje pa obravnava gobe v kuhinji. To poglavje je precej ob-

sežno in prinaša navodila za pripravo. Ljanje pri nas tudi manj znanih vrst gob. Nekaj strani pa pripoveduje o konzerviranju gob. Poslednje gobe v prehrani je pripravil Centralni zavod za napredek gospodinjstva.

Tema poglavju sledijo abecedni seznam slovenskih imen gob, posebej srbohrvaških imen in latinskih. Ob koncu knjige je na 66 tabelah upodobljenih in barvnih 83 različnih gob. Podobe morda niso diskusno do končno najboljše, vendar kolikšna je pri nas možnost, parirati in barvati celotno sliko posameznih gob in področje, kjer rastejo, je posrečeno vkomponirano z nakazano podrobnostjo, da je naznačeno okolje, kjer goba raste.

Oprema arhitekta Branka Simčiča je lepa in razporeditev snovi v knjigi zelo pregledna, tako da je po dolgi pregledni primeri knjigi o gobah priročila knjiga res lepo zapolnila vrzel.

Darinka Petkovšek

KMALU BO IZŠEL

Priročnik za prosvetne delavce

nepogrešljiv pripomoček učiteljem, profesorjem in vzgojiteljem pri njihovem delu

Kdor ga še ni naročil, naj stori to čimprej.

Naročite ga lahko v vseh knjigarnah in pri

CANKARJEVI ZALOŽBI Ljubljana, Kopitarjeva 2/II

»PROSVETNI DELAVEC«

List izdaja republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije — Izide štirinajstodnevno med šolskim letom — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Drago Ham — Naslov uredništva: Ljubljana, Kopitarjeva 2, telefon 313-722, int. 363 — Naslov uprave: Ljubljana, Nazorjeva 1, telefon 22-284 — Poštni predal 355-VII — Letna naročnina 600 din, za šole in ustanove 1200 din — St. tek. računa 600-14/600-16 — Tiska CZP »Ljudska pravica«

Pomladna obleka ALMA v vseh velikostih in dveh barvah — samo 3800 dinarjev

PRODAJNI SERVIS

Mladina hiša

LJUBLJANA • MARIBOR

Ko se ob otrokovem rojstvu sprevrže splošno družinsko veselje v zaskrbljenost in g. enke solje ob spoznanju, da z otrokom ni vse v redu, iščejo navadno starši že ob spoznanju, da z otrokom ni pomoči in nasvete pri zdravniku. Ta ugotovitvi stanje, predvse morda kako zdravilo, mati pa potem v solzah bdi nad otrokom in obupuje, ker si ne zna pomagati. Takšen je navadno potek vse do današnjih dni. Se je pa v novejši dobi stanje v tem pogledu precej spremenilo. Kljub temu pa bo v zgodnji mladosti tudi še naprej prepuščena glavna skrb materi in prav zanjo je v prvi vrsti napi-

RAZPISI DELOVNIH MEST

Skupščina občine Kočevje razpisuje naknadno naslednja prosta delovna mesta:

Vzgojno varstveni zavod Kočevje — 1 ravnatelj, VZG; 1 računovodja; 2 vzgojiteljici, VZG; 1 negovalka, šola za otroške sestre.

Osnovna šola Mirko Bračič Kočevje, podružnica Kočevska reka — 2 učitelja, U, samska stanovanja.

Osnovna šola Jože Šeško Kočevje, podružnica Koprivnik — 2 učitelja za razredni pouk, U, družinsko stanovanje, primereno za zakonski par.

Osnovna šola Jože Šeško Kočevje, podružnica Zeljine — 1 učitelj za razredni pouk, U, samsko stanovanje.

Osnovna šola Jože Šeško Kočevje, podružnica Stari log — 1 učitelj za razredni pouk, U, samsko stanovanje.

Osnovna šola Jože Šeško Kočevje, podružnica Polom — 1 učitelj za razredni pouk, U, samsko stanovanje.

Gimnazija Kočevje — 1 učitelj za slovenščino, P; 1 učitelj za fiziko in matematiko, P; 1 učiteljica za telesno vzgojo, P; 1 tajnik z najmanj srednješolsko izobrazbo. Plača po pravilniku.

Dom Dušana Remiha Kočevje — 2 vzgojitelja (ženska, moški).

U, STU, PRU ali P, samski stanovanji v domu. Svet Osnovne šole Brdo Senti-vid, p. Lukovica, občina Domžale razpisuje naslednja delovna mesta:

Osnovna šola Brdo Senti-vid, podružnica Zlato polje — 2 učitelja za razredni pouk, zažen učiteljski zakonski par. V šoli je novo družinsko stanovanje ali dve samski stanovanji.

Osnovna šola Brdo Senti-vid, podružnica Češnjice — 1 učitelj za razredni pouk. V šoli je novo samsko stanovanje.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Nastop službe takoj.

Osnovni šoli Domžale razpisujeta naslednja prosta delovna mesta:

I. osnovna šola Domžale — 2 učiteljici za razredni pouk.

Osnovna šola V. Ferka Domžale — 1 učiteljica za razredni pouk in 1 tajnik šole.

Osnovna šola Videm pri Ptuj razpisuje naknadno za šolsko leto 1965/66 naslednja delovna mesta:

1 učitelj za angleščino in nemščino, PRU; 1 učitelj za tehnični pouk, PRU; 1 učitelj za matematiko in fiziko, PRU; 1 učitelj za slovenščino, PRU. Prosta je ena samska soba. Možen je prevoz iz Ptuja.

Osnovna šola Videm pri Ptuj, podružnica Sela — 1 učitelj, U ali PRU, stanovanje trenutno ni.

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja Posebne osnovne šole v Zagorju ob Savi razpisuje delovno mesto ravnatelja.

Osnovna šola »Borisa Kidriča« Kidričevo razpisuje prosto delovno mesto predmetnega učitelja za — zemljepis in zgodovino. Na razpolago so samske sobe. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pogoji: absolvent Višje pedagoške šole z diplomom na oddelku za defektologijo, strokovni izpit in najmanj 5-letna praksa v delu na posebnih osnovnih šolah ali njim podobnih zavodih. Predpisano kolkovane prošnje z življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi naslovite do 12. septembra 1965 na razpisno komisijo Posebne osnovne šole Zagorje ob Savi.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Gimnazija Ptuj razpisuje naknadno naslednja prosta delovna mesta:

1 učitelj za sociologijo in zgodovino, P; 1 učitelj za matematiko in fiziko, P; 1 učitelj za fiziko in matematiko, P; 1 učitelj za telesno vzgojo (moški), P; 1

učitelj za telesno vzgojo (ženska), P.

Razpisna komisija Zavoda za prosvetno pedagoško službo v Murski Soboti razpisuje na osnovi odločbe direktorja zavoda št. 82/6 z dne 3. VII. 1965 naslednja prosta delovna mesta:

1 psiholog-pedagog, visoka izobrazba: psihologija — pedagogika ali pedagogika — psihologija, 10 let šolske prakse; 1 pedagoški svetovalec za srednje šole, visoka izobrazba: pedagogika — psihologija, 10 let prakse; 1 pedagoški svetovalec za srednje šole, visoka ali višja izobrazba, 10 let šolske prakse; 1 pedagoški svetovalec za likovni in tehnični pouk, visoka ali višja izobrazba, 10 let prakse; 1 pedagoški svetovalec za telesno vzgojo, visoka ali višja izobrazba, 10 let prakse.

Osebnosti prejemi za vsa navedena mesta po Pravilniku o osebnih prejemkih. Selitvene stroške krije zavod po tozadevnih predpisih.

POPRAVEK

V naknadnem razpisu prostih delovnih mest za učno in vzgojno osebje v l. 1965, ki je bil objavljen v 13. številki Prosvetnega delavca, je bilo pomotoma navedeno, da razpisuje:

Tehnična šola za kemijsko stroko Ruše naslednja delovna mesta: — 1 upravnik doma, U ali PRU, stanovanja ni; 3 vzgojiteljici, VZG ali U, samska soba... pravilno: 1 učitelj za matematiko in fiziko, P, stanovanja ni; 1 elektrotehnik, srednja izobrazba, stanovanja ni.

Ščetkajte svoje zobe in dlesni pravilno in to že po zajtrku, po vsakem obroku in začinjč pred spanjem. Pri tem uporabljajte »GIBBS zobno kremo FLUOR«

- BUDIMPEŠTA, 2-dnevni izlet ob sobotah in nedeljah. Po želji 3-dnevni izlet z obiskom šol.
- KOROŠKA, enodnevni avtobusni izleti z obiskom CELOVCA, GOSPE SVETE, BELJAKA ali na BELOPEŠKA JEZERA, OSOJSKO in KLOPINSKO JEZERO.
- BENETKE—TRST, 2-dnevni avtobusni izlet.
- RIM z ogledom najlepših italijanskih mest, avtobusno potovanje v oktobru.
- Po želji organiziramo šolske izlete po domovini s posebnim popustom.

Prijave sprejemajo vse poslovalnice Kompas. Podrobne programe Vam lahko pošljemo tudi po pošti.

Državna založba Slovenije

priporoča

za šole in prosvetne delavce naslednje knjige:

- Cene Kopčavar, Kako je prav. Pravopisni priročnik, 700 din
- Izbrana poglavja iz pedagogike, 1900 din
- Mihajlo Rostohar, Osnove obče psihologije, 3000 din
- Boris Stevanovič, Pedagoška psihologija, 660 din
- Leon Zlebnik, Psihologija otroka in mladostnika II, 1800 din
- Leon Zlebnik, Izbrani teksti pedagoških klasikov, 330 din

Knjige dobite v vseh knjigarnah ali pa jih naročite naravnost v Državni založbi Slovenije, Ljubljana, Mestni trg 26

SAP Ljubljana rabi šolsko mladino

- na poučne izlete z ogledom spomenikov iz NOR v okviru 20. obletnice osvoboditve: bolnica Franja, Begunje, Kočevski Rog idr.;
- na ostale poučne izlete z ogledom kulturnih spomenikov, zemljepisno-zgodovinskih in ostalih turističnih zanimivosti: Muljava, Kostanjevica, Otočec; Bela Krajina; Cerkljsko jezero, Rakov Škocjan; Idrija; Skofja Loka; Brnik, Žičnica Kravce;
- na zaključna šolska potovanja in izlete po domovini in v inozemstvo: področje Slovenije, Jugoslavije in zamejstva (Koroška, Benečija).

VABI PROSVETNE DELAVCE

- na izlete po domovini in v inozemstvo;
- na ogled naše nove poslovalnice v Ljubljani in na razgovor o možnostih medsebojnega sodelovanja.

Nudimo poseben popust za šole. Zahtevajte programe izletov v naših poslovalnicah:

- Ljubljana, Titova 38 (palača Slovenija ceste) tel. 315-352, 315-353, 315-342
- Trbovlje, tel. 80-247; Zagorje, tel. 81-018; Hrastnik, tel. 81-630, Idrija, tel. 76-037; Piran, tel. 73-410; Portorož, tel. 73-138

Založba Mladinska knjiga

Ljubljana, Titova, 3

je pripravila za šolsko leto 1965/66 naslednji program:

KNJIZNICA ČEBELICA

PASTIRČEK. Slovenska narodna. Ilustracije Ančka Gošnik-Godec
PALE SAM NA SVETU. Jens Sigsgaard. Ilustracije Rudolf Sablić
PARTIZANSKE PESMICE Z NOTAMI. Janez Bitenc
GREGEČ KOBILICA. Branka Jurca. Ilustracije Ive Seljak-Čopić
ČEBELICE IN ČEBELICE. Ela Peroci. Ilustracije Marlenka Stupica
CICIBAN BERE 1966. Zbral Cveto Zagorski. Ilustracije Marija Koren
NASE CVETJE. Tekst in ilustracije Vlado Ravnik
VELIKAN IN KROJACEK. Brata Grimm. Ilustracije Bernhard Nast
GOBE. V. Petkovšek. Ilustracije po knjigi Gobe.

Cena zbirki: broširana 1350 din, vezana 3150 din

KNJIZNICA SINJEGA GALEBA

ČRNI SIMBOL. A. E. Johnson. Ilustracije Aco Mavec
SAMOTNI VOJŠČAK. F. Havrevold. Ilustracije Aleksander Horvat
TOJON. N. Kalašnikov. Ilustracije Aco Mavec
KLICALI SO ME LENI. Zdenka Bezdekova. Ilustracije po originalu
CUDEŽNI PISALNI STROJČEK. Smiljan Rozman. Ilustr. Božo Kos
PRED ADAMOM. Jack London. Ilustracije po originalu

Cena zbirki: broširana 1800 din, vezana 3900 din

KNJIZNICA KONDOR

NESMILEČNO ŽIVLJENJE. I. Potrč. Spretna beseda Mitja Mejak
PESMI. Dragotin Kette. Izbral in uredil France Koblar
KANDID. Voltaire. Prevedel Oton Župančič. Uredil Bogo Stopar
IZBRANO DELO. Mihail J. Lermontov. Prev. in uredil Mile Klopčič
DRAME. Ivan Cankar. Uredila Dušan Moravec in Boris Merhar
SLOVENSKA LJUDSKA PRIPOVED. Izbral in ur. Franček Bohanec
SODOBNE ČESKE NOVELE
NOVELE. Čehov

Cena zbirki: broširana 3200 din, vezana 5600 din

IZBRANI KONDOR

ZUPANOVA MICKA. MATIČEK SE ŽENI. A. Linhart. Uredil Alfons Gspan
TOLMINCI. Ivan Pregelj. Uredil Bogo Pregelj
PODOBE IZ ŽIVLJENJA. Franc S. Finžgar. Uredil J. Toporišič

UPORNIK. Slovenska ekspresionistična enodejanka. Izbral in uredil F. Zadravec

APOLOGIJA KRITON. Platon. Uredil Kajetan Gantar
JULIJ CEZAR. W. Shakespeare. Uredil dr. Vladimir Kralj
ISKANJE IZGUBLJENEGA CLOVEKA. Sodobne novele. Izbral in uredil Franček Bohanec

PROZA STAREGA EGIPTA. Prevedel Mirko Avsenak. Uredil Franček Bohanec

TEŽKA URA. Partizanske igre. Uredil Ferdo Fišer
PESMI IGA GRUDNA. Uredil Igor Gedrih

Cene zbirki bodo določene naknadno

MOJA KNJIZNICA

Zbirka knjig, ki so določene za šolsko čtivo na osemletki. Za vsak razred — od 3. do 8. razreda — bo izšlo 8 del, skupno 48 knjig. Cena zbirki: broširana za 3., 4., 5. in 6. razred 2600 din, broširana za 7. in 8. razred 3400 din

V prodaji bodo tudi posamezne knjige. Tem bo cena posebej določena in znatno višja.

ZBIRKA GLOBUS

DJAMBO RAFIKI. T. Sekelj. Prevedla Tita Sojer. S fotografijami
ANATOLSKA OBALA. Roman Vlach. Prevedel Božidar Borko. S fotografijami
SODOBNA ITALIJA. J. Jeri
PO PRAGOZDOVIH JUŽNE AMERIKE. Fawcett

Cena zbirki: kartonirana plastificirana 8400 din

ZBIRKA ZLATA PTICA

ROMUNSKJE PRAVLJICE
UKRAJINSKE PRAVLJICE
SLOVENSKE BASNI
POLJSKE PRAVLJICE

Cena zbirki: vezana 6200 din

Zaradi nepredvidenih tehničnih ovir se je nekoliko spremenil prvotni program v zbirki SINJEGA GALEBA. Namesto predvidenih 8 knjig, bo izšlo v letošnjem šolskem letu samo 6 knjig.

Založba si pridržuje pravico, da vrstni red knjig v posameznih zbirkah spremeni, če bo nujno potrebno.

Vse knjige lahko naročite pri poverjenikih na šolah, pri zastopnikih založbe, v vseh knjigarnah ali direktno pri Prodajnem oddelku založbe Mladinska knjiga, Ljubljana, Titova 3.